

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—LEGISLAȚIUNE—ECONOMIE POLITICĂ—FINANȚE—SOCIOLOGIE

FONDATOR :
ION S. CODREANU
Avocat

DIRECTOR :
DEM. I. DOBRESCU
Primarul Municipiului București

COMITETUL DE REDACȚIE:

Traian Alexandrescu, Decanul Baroului de Ilfov; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat; **Iosef G. Cohen** Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat; **Gr. Conduratu**, Avocat; **N. Jac Constantinescu**, Președinte la C. de Apel București; **E. Cristoforeanu**, Dr. în Drept dela Roma, Avocat; **René Demogue**, Profesor la Facultatea de Drept din Paris; **Vintilă Dongoroz**, Conferențiar universitar, Membru în Consiliul de disciplină al Baroului Ilfov; **D. Gălășescu-Pyk**, Profesor Universitar, Avocat; **Alfred Juvara**, Profesor Universitar, Avocat; **Ștefan Laday**, Președinte la Consiliul legislativ; **I. Gr. Perieșeanu**, Directorul Bibliotecii Marilor Procese, Avocat; **Emil Stan Rappaport**, Consilier la Curtea de Casație din Varșovia; **C. Sipsom**, Profesor Universitar; **C. A. Stoeanovici**, Conf. univ., Membru al Consiliului Legislativ; **Gr. L. Trancu-Iași**, fost Ministru, Avocat; **Petre Vasilescu**, Profesor Universitar; **Al. Velescu**, Dr. în Drept, Avocat. **Albert Vahl**, Profesor la Facultatea de Drept din Paris.

SECRETAR DE REDACȚIE:

E. C. Decusară, Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticiei Judiciare

Articolul, cu titlul „Simple observații“ publicat în numărul 34 al revistei, ne-a fost trimis pentru publicare în cursul anului trecut.

N. R.

SUMAR

— *Curierul Judiciar pe luna Septembrie*: Acalmie pe frontul justiției. Totuși la orizont apar lupte apocaliptice. Depresiunea economică și lumea justiției. Iarăș Unificarea legislațiunii. Reluarea tradiției. Consilieri tehnici pe lângă Ministerul de justiție, de Eugen C. Decusară;

— *Raportul delegaților români la Congresul de Drept comparat dela Haga (4—10 August 1932)*;

— *Note în jurul discuțiilor art. 42 legea timbrului față cu art. 57 legea accelerării*, de avocatul Const V. Matei;

— *Caracterul juridic al actelor de procedură nefimbrate*, de Dr. Sabin Moldovan, judecător Trib. Arad;

— *Drept Fonciar comparat*, de Virgil L. Veniamin, *Recenzie*, de E. C. Decusară;

— *Regimul juridic al Societăților cooperative*, după legea din 1929, de C. C. Zamfirescu, *Recenzie de av. C. Sescioreanu*.

JURISPRUDENȚA :

— Curtea de Casație s. I: *Carol Pancolitz cu Primăria Municipiului Oradea* (Timbru. Cerere introductivă de instanță. Netimbrare sau insuficientă timbrare. Relevare după primul termen. Anularea cererii, Art. 42 al. IV legea timbrului și 57 legea accelerării);

— *Idem: Il. Stroe cu G. Vătuțescu, tutore* (Adopție. Dacă judecătoria mixtă, la reședința de județ, poate face acte de adopție pentru locuitorii din oraș cu domiciliul în ocolul său?);

— Curtea de apel Buc. s. V: *Emil I. V. Socec s. a. cu soc. an. Socec et Co.* (Societate anonimă. Denumire. Nume patronimic, înserat în denumirea societății. Valabilitate).

— Tribunalul Ilfov s. III civ. cor. *Regia C. F. R. cu Maria Munteșu și a.* (Intervenție forțată. Dacă nu se poate face în apel? Instanță de référé în apel. Admisibilitatea intervenției forțate);

CURIERUL JUDICIAR PE LUNA SEPTEMBRIE

1) *Acalmie pe frontul Justiției.* 2) *Totuși la orizont apar lupte apocaliptice.* 3) *Depresiunea economică și lumea Justiției.* 4) *Iarăși unificarea legislației.* 5) *Reluarea tradiției.* 6) *Consilieri tehnici pe lângă Ministerul Justiției*

1) De obicei, sub această titulatură se înseamnă evenimentele importante din domeniul Justiției, cu impresiunile și repercursiunile ce le au sau poate să le aibă asupra lumii juridice.

Orî, luna Septembrie mai mult de jumătate căzând în orbita vacanței mari judecătorești, pe frontul Justiției, se observă o mare acalmie.

2) Dar pe cât de calm se prezintă frontul Justiției, pe atât de agitat este acela legislativ, care mai de vreme sau mai târziu va influența și asupra aceluia al Justiției, prin repercursiunile ce vor avea: *Conversiunea, Controlul averilor, etc.*, care își profilează amenințătoare siluetele și vor deschide lupte destul de aprige la bara justiției.

3) Agravarea crizei economice și financiare și mai ales deficitul de neînlăturat al încasărilor Statului, a pus iarăși la ordinea zilei scăderea salariilor funcționarilor publici. Proporția nu se știe încă.

Magistrații au început, cu drept cuvânt, să se neliniștească. O scădere a salariilor ar însemna o nouă scoborâre a prestigiului Justiției, fiindcă o diminuare sub *actualul minimum*, ar răpi magistratului liniștea morală, atât de indispensabilă distribuirii justiției.

4) D-l Ministru de Justiție Mihai Popovici, pentru a da un nou impuls operei de unificare legislativă, a

numit diverse comisii, din care fac parte reprezentanții magistraturei, baroul și corpul profesoral universitar, care împreună cu membrii permanenți ai Consiliului legislativ, să procedeze la „ultima rețușare” ale anteproiectelor de coduri unificate.

Intențiunea este cât se poate de laudabilă și să sperăm că aceasta va fi „ultima rețușare”, căci este un fapt incontestabil, pe care atât lumea juridică cât și justițiabilii, îl cer de atâta vreme, că haosul actual legislativ nu mai poate dăinui.

5) La Ministerul de Justiție a fost delegat Secretar general d-l Stârcea, Prim-președinte al Tribunalului Ilfov, un eminent magistrat, înzestrat și cu frumoase însușiri de administrator. Astfel se reia tradiția, ca Secretariatul general al Ministerului de Justiție să fie încredințat unui magistrat, care este mai în măsură să cunoască nevoile reale ale Justiției.

6) Din cauza gingașelor chestiuni care se pun adesea ori, Directorii din Ministerul de Justiție nu au totdeauna posibilitatea să le rezolve în timp util, încât s'a pus chestiunea de a se numi Consilieri tehnici pe lângă Ministerul de Justiție, delegați dintre magistrați, cu cel puțin gradul de Președinte de Tribunal.

Credem că o atare soluție nu ar remedia decât în parte problema pusă. Un magistrat, ori cât de competente ar fi presupus, nu poate să îmbrățișeze variatele probleme ce se pun și să le rezolve cu aceeași satisfacțiune. De aceea, ar fi mai de preferit să se creeze pe lângă Secretariatul general al Ministerului, o secțiune de documentare juridică, pe grupe de materii: *civilă, procedura civilă, penală, comercială, organizarea judecătorească, extrădare, amnestie*, etc., care pe de o parte să strângă materialul documentar referitor la aceste materii (articole doctrinare, soluțiuni jurisprudențiale, viciile semnalate prin rapoartele autorităților judecătorești, etc.), iar pe de altă parte să elaboreze avizele asupra chestiunilor tehnico-juridice. În acest mod, Șeful Departamentului Justiției ar putea fi documentat mai bine și mai precis în diferitele chestiuni ce i se pun și ar da soluțiuni în cunoștiință de cauză.

E. C. DECUSARĂ

RAPORTUL DELEGATILOR ROMÂNI

LA

CONGRESUL DE DREPT COMPARAT DE LA HAGA

(4 — 10 August 1932)

În Congresul internațional de drept comparat care a avut loc la Haga, între 2—6 August 1932, au fost delegați de către Guvernul Român, — prin adresa No. 37013 din 12 Iulie 1932 a Ministerului Afacerilor Străine —, d-nii: Al. Costin, președinte la Curtea de Apel din București; I. G. Cohen, membru al Consiliului Legislativ și avocat, Traian Ionașeu, profesor la Facultatea de Drept din Iași, V. V. Pella, profesor la aceeași Facul-

tate și C. Sipsom, profesor la Facultatea de Drept din București, Baroul avocaților din jud. Ilfov și Uniunea avocaților din România, prin adresele lor No. 983 din 7 Iulie și No. 1817 din 19 Iulie a. c., au delegat pe d-nii Al. Costin, I. G. Cohen și G. Petrovici, membru al Uniunii, iar Consiliul Legislativ, prin adresa No. . . . din . . . Iulie a. c., pe d-nii: I. G. Cohen și Al. Costin, ca să-i reprezinte la acest congres.

Congresul a fost organizat de către Academia internațională de Drept comparat din Haga, stabilindu-se 20 hesituni după cum se arată în programul alăturat acestui raport.

Pentru a organiza participarea României la acest congres, s'a alecătuit în țara noastră un comitet național, care și-a asumat sarcina de a centraliza și a trimite la timp următoarele rapoarte:

1. Al. Costin, președinte la Curtea de Apel București: a) „La documentation juridique internationale”; b) „Les jugements déclaratifs”;
2. Iosif G. Cohen, consilier la Consiliul Legislativ, avocat: „Nationalité des sociétés commerciales”;
3. Traian Ionașeu, profesor la Facultatea de Drept din Iași: „Formation et inexécution des contrats en général”;
4. I. Ionescu-Dolj, președinte la Consiliul Legislativ: „Le droit d'auteur des journalistes”;
5. Mircea Possa, consilier la Curtea de Apel București: „L'exécution des jugements étrangers”.

În ziua de 23 Martie a. c., întrunindu-se Biourul Academiei de Drept comparat și luind în cercetare rapoartele trimise din diferite țări, s'a desemnat dintre români ca raportori generali d-nii Al. Costin, pentru documentarea juridică internațională și V. V. Pella, pentru unificarea regulilor de extradiție, iar ca raportori speciali d-nii I. G. Cohen, Tr. Ionașeu, I. I. Dolj și M. Possa, pentru chestiunile mai sus arătate.

Congresul s'a deschis în ziua de 2 August 1932 în sala numită Sala Cavalerilor (Rittersaal) din vechiul palat Binnenhof sub președinția de onoare a d-lor Baelaerts van Blokland, ministrul de externe și J. Donner, ministrul de justiție din Olanda. Președinte a fost ales d-l profesor A. G. de Bustamante, membru al Curții de justiție internațională și președinte al Academiei internaționale de Drept comparat, iar vicepreședinte d-l H. L. Ullman, profesor la Facultatea de Drept din Paris și vicepreședinte al acestei Academii. Magistratul român Al. Costin a fost cooptat printre vicepreședinții ajutoari ai Congresului, după cum se vede în lista alăturată, care cuprinde numele membrilor desemnați în Biourul Congresului.

Ședințele de lucru ale Congresului s'au ținut în zilele de 2—6 August în Palatul Păcii (Vredes Paleis), unde își are sediul Academia de Drept comparat și Curtea de justiție internațională.

Pentru facilitarea debaterilor, participanții la congres s'au împărțit în 5 secțiuni: 1) secția generală, 2) secția de drept civil și procedura civilă, 3) secția de drept comercial, maritim și drepturi intelectuale, 4) secția de drept public și drept penal, 5) secția de drept internațional public și privat. — în care secții s'au luat în cercetare cele 20 de chestiuni stabilite în programul congresului.

Pentru fiecare secție s'au desemnat președinți și secretari, iar în secția IV (drept penal) d-l profesor V. V. Pella a fost cooptat printre președinții ei.

Activitatea delegaților români la lucrările congresului s'a desfășurat în modul următor:

În secția generală, d-l Al. Costin, a rezumat rapor-

— tul său general asupra *documentării juridice internaționale*, arătând că pentru a organiza în mod rațional și practic această documentare, este necesar să se creeze un centru internațional către care să se concentreze rapoartele și informațiile trimise de centrele naționale ce se vor înființa în fiecare țară. Acest centru internațional ar urma să publice un repertoriu de documente juridice și un repertoriu de jurisprudențe, precum și să faciliteze raporturile dintre juriști din diferite țări. Deoarece însă împrejurările economice actuale nu îngăduiesc speranța că se vor putea înființa în curând asemenea organizațiuni noi, d-sa a propus să se stabilească —, ca un început de cooperare internațională, — o legătură permanentă între instituțiile și organizațiile existente azi, în diferite țări, în scop de a se asigura colaborarea lor și a li se coordona eforturile, ținându-se seama de specializarea la care au ajuns în diferite domenii. D-a a formulat dezideratul ca, pe lângă rezoluția ce se ia de congres, însăși Academia de Drept comparat să se ocupe de această operă de colaborare a instituțiilor de documentare din diferite țări și să favorizeze inițiativele private în această privință.

În urma debaterilor ce au avut loc, secția generală a decis, — după cum se vede în alăturata listă a consideratelor și rezoluțiilor congresului —, ca să se stabilească o legătură între diferitele instituții de documentare, în scopul de a se coordona eforturile lor, respectându-se specializarea fiecăreia și s'a invitat Academia de Drept comparat să sprijine inițiativele în această privință și chiar să le provoace, dacă va fi nevoie.

În secția II-a (de drept și procedură civilă), d-l Al. Costin a rezumat raportul său special asupra *hotărârilor declaratorii*, arătând utilitatea acestei forme procedurale, atât pentru părțile litigante, cât și pentru viața socială, întrucât ea asigură dezvoltarea raporturilor juridice și previne actele nelegitime, constituind în același timp și o normă pentru activitatea lor în viitor. D-sa a relevat și analizat dispoziția prevăzută în privința acestor hotărâri în anteproiectul codului de procedură civilă, ce se găsește în curs de elaborare la Consiliul Legislativ din România. În urma debaterilor ce au avut loc, secția a adoptat rezoluția prin care se recunoaște utilitatea hotărârilor declaratorii și se specifică caracterul lor juridic și social, — după cum se vede în alăturata listă a rezoluțiilor emise de congres.

În secția III-a (drept comercial, maritim și drepturi intelectuale) d-l avocat I. Cohen, a luat cuvântul asupra chestiunii creării acțiunilor cu vot plural și a protecțiunii minorităților, adăugând la rapoartele făcute de d-nii profesori Escarra și Percerou următoarele două propuneri și anume.

1. Acțiunile cu vot plural să nu poată fi emise la constituirea societăților, pentru ca fondatorii, care sunt în totdeauna deținătorii capitalului social, să nu se poată avantaja. Aceste acțiuni să poată însă fi emise în cursul vieții sociale ale societății, cu formalitățile cerute pentru adunările generale.

2. Acțiunile cu vot plural să nu poată depăși 1/10 din numărul total al voturilor în raport cu capitalul social.

În ceiace privește protecțiunea minorităților, d-l avocat Cohen a propus ca mijloc pentru realizarea acestei protecțiuni instituirea unei jurisdicțiuni speciale, care să aibe competența de a judeca în primă instanță prin judecătorul delegat la adunările generale, iar în a doua instanță prin tribunalul special, cu dreptul pentru această instanță de a se suspenda executarea deciziunii adunării generale. D-sa a mai propus ca obiectul con-

testațiunilor să fie relativ numai la deciziunile care ar fi contrare interesului social.

Secția III-a a admis crearea de acțiuni privilegiate, însă cu observarea a diferite reguli între care și acelea propuse de d-l avocat Cohen și a decis în special, admitând propunerea sa în ceiace privește protecțiunea minorităților, ca judecarea contestațiunilor exercitate de acționari fie cu titlul individual, fie ca membrii ai unei fracțiuni minoritare în contra deciziunilor luate de Adunarea Generală, să fie atribuită tribunalului special pentru a aprecia temeinicia acestor deciziuni.

În secția V-a (drept internațional public și privat) d-l avocat I. Cohen, — care la organizarea prezentului congres ce a avut loc la Paris în Ianuarie 1931, propusese chestiunea executării sentințelor străine, — adăugând la concluziunile raportului special depus de d-l M. Possa, consilier la Curtea de Apel București, a propus ca în ceiace privește măsurile conservatorii care nu hotărâse asupra litigiului dintre părți, ci numai asigură reclamantului posibilitatea de a găsi bunurile debitorului în momentul executării hotărârii, să se admită dela un stat la altul, fără exequator, astfel cum există jurisprudența Tribunalului Ilfov Notariat, confirmată de Curtea de Apel din Paris. Iar în ceiace privește deciziunea de luat asupra executării hotărârilor, d-sa arată că în materie de sentințe arbitrale s'a ajuns la formularea unei convențiuni-tip, soluție ce ar putea fi adoptată și pentru exequator.

Secțiunea V-a a numit o comisiune restrânsă compusă din cinci membrii, între care și d-l avocat I. Cohen, pentru a propune secțiunii formulele la cari se va fi oprit. Comisiunea astfel constituită a propus ca o comisiune de studii compusă din juriști din fiecare stat să fie însărcinată de a studia această chestiune în scopul de a propune reguli destinate să servească de bază la un proiect de convențiune multilaterală asupra competenței și a rugat Biourul Academiei internaționale de drept comparat să aducă acest desiderat la cunoștința Societății Națiunilor, pentru ca această înaltă instituțiune să binevoiască a-i da urmare și în special să constituie comisiunea de studii mai sus arătate.

Tot în secțiunea V-a, d-l avocat Cohen a expus oral raportul său special asupra naționalității societăților comerciale, arătând că în România chestiunea prezintă un interes deosebit, urmând a se face distincțiunea între naționalitatea societăților și naționalizarea lor. Expunând sistemul codului românesc și în special al noului proiect de cod comercial elaborat de Consiliul Legislativ, d-sa a propus secțiunii ca naționalitatea să fie determinată după țara unde a fost legalmente constituită, întrucât acolo există controlul serios și de obicei acolo își are sediul principal, — bine înțeles când această constituire se face fără fraudă.

După debaterile cari au urmat, unindu-se la propunerea d-lui Cohen, delegatul Franței și acela al Portugaliei, secțiunea a admis această propunere și anume ca naționalitatea unei societăți comerciale să fie determinată de locul unde ea a pimit o existență juridică, fiind rezervate toate puterile celorlalte state, de a lua orice măsuri ținând la protecțiunea propriilor lor interese.

În secțiunea II-a d-l avocat G. Petrovič a cerut ca în congresele viitoare, pentru ca delegații să poată studia cu amănunțime rapoartele depuse asupra fiecărei chestiuni, să li se comunice din timp aceste rapoarte, urmând ca ei să-și prezinte observațiunile.

Congresul a admis această propunere.

În secția IV-a (drept penal), d-l profesor V. V. Pella

a făcut propuneri, în calitate de raportor general, asupra chestiunii privitoare la extraditație. D-sa a arătat că pentru o serie de infracțiuni extraditația nu trebuie să fie acordată sau trebuie să fie subordonată unor anumite condițiuni; apoi a schițat felul și calea pe care trebuie să fie formulată cererea de extraditație; — a expus vederile sale cu privire la arestarea provizorie în materie de extraditație, la limitele dreptului de extraditație, la cazurile de amânare a extraditației și la cazurile când cererile de extraditație sunt făcute de mai multe state, precum și cu privire la tranzitul criminalilor și al delinvenților.

În urma desbaterilor ce au avut loc în secția IV-a, d-l profesor V. V. Pella a fost însărcinat a prezenta în ședința de închidere a congresului dezideratele exprimate de secția sub No. 3—5, — astfel precum se vede în lista rezoluțiilor congresului ce se află alăturată acestui raport.

În secția generală și în secțiile 3-a, 4-a și a 5-a ale Congresului, precum și în ședința de închidere s'a formulat dezideratul ca, — după propunerea d-lui profesor B. Bologh, secretarul general al congresului, — să se creeze sub auspiciile Academiei internaționale de Drept comparat o Facultate internațională de Drept și să se publice o revistă internațională de Drept comparat, ca organ al acestei Academii. În același timp s'a exprimat dorința ca în toate Facultățile juridice delă Universitățile din diferite țări să se țină cursuri de Drept comparat.

Terminând acest raport, ne facem o plăcută datorie de a semna cordială primire ce ne-a făcut d-l Alexandru D. Zămfirescu, însărcinatul de afaceri al României la Haga, precum și concursul valoros ce ne-a dat pe lângă diferiții reprezentanți ai autorităților locale.

Menționăm totdeodată că toți delegații au ținut să suporte ei înșiși toate cheltuielile ocazionate cu participarea lor la Congres.

(ss) *Al. Costin,*

Președinte la Curtea de Apel, S. V.

Iosif Cohen,

Avocat

Consilier Cons. Legislativ

Iorgu Petrovici

Avocat

Vice-Președintele Uniunii Avocaților

Note în jurul discuțiilor art. 42 legea timbrului față de art. 57 legea accelerării

În numărul din 23 Septembrie 1932, al ziarului „Universul”, ediția de provincie în articolul intitulat „Excesul de fiscalism” semnat de d. avocat Ion Nedelescu, se atrăgea atențiunea d-lor Miniștri ai Justiției și Finanțelor asupra excesivei rigori a articolului 57 din legea accelerării, care în redacțiunea lui și mai ales în urma interpretărilor ce i s'au dat în ultimul timp de suprema noastră instanță, este departe de a servi interesele justițiabililor și totodată compromite pe lângă ideea de justiție, fondul dreptului și chiar interesele fiscoșului.

Cred că nedreptatea creată de art. 57 din legea accelerării din 1929, cu privire la timbrarea cererilor introductive de instanță, apelurilor, recursurilor, etc., a fost înlăturată prin „legea pentru modificarea unor articole din Legea Timbrului și a impozitului pe acte și fapte juridice” publicată în „Monitorul Oficial” No.

1 din 1 Ianuarie 1932, de oarece dispozițiunile art. 42 din legea timbrului au fost repuse în vigoare, abrogându-se implicit dispozițiunile art. 57 legea accelerării.

În adevăr, Legea pentru modificarea unor articole din Legea Timbrului din 1 Ianuarie 1932 prevede în articolul unic: „art. 42 se modifică cu adăugirea unui alineat nou”; prin urmare redacțiunea actuală a acestui articol în integritatea lui nu poate fi decât aceea a vechiului art. 42 din Legea Timbrului la care să se adauge aliniatul nou al legiuitorului dela 1 Ianuarie 1932.

Intr-o atare situațiune, dacă am menține astăzi dispozițiunile art. 57 din Legea accelerării din 1929, ar fi să admitem una din următoarele imposibilități:

1. Sau să redactăm art. 42 sub forma unui articol cu un singur alineat (aliniatul nou) înlăturând complect toate alineatele din care e format vechiul art. 42 din Legea Timbrului, ceea ce nu se poate admite, aceasta fiind contra spiritului și literei articolului unic din Legea din Ianuarie 1932.

2. Sau să adăugăm aliniatul nou la art. 57 legea accelerării în care caz înseamnă că modificăm și schimbăm cu totul redactarea articolului unic din legea modificatoare din 1 Ianuarie 1932; aceasta însă nu se poate face decât de către puterea legiuitoare și nici de cum de interpretator sau puterea judecătorească.

Revenind la prima ipoteză, nu putem admite că legiuitorul din Ianuarie 1932, a înțeles să mențină abrogat art. 42 din Legea Timbrului pentru că prin articolul unic al suszisei legi și prin redacțiunea care s'a dat acestui articol unic: „art. 42 cu adăugirea unui alineat nou, se modifică precum urmează”, — îndubitabil se înțelege că nu se poate adăuga un alineat nou decât la un articol preexistent și acela — o spune expres legiuitorul — este art. 42 din legea timbrului din 29 Aprilie 1927.

A doua imposibilitate nu se poate admite cu atât mai mult, pentru că dacă am adăuga noul alineat la art. 57 legea accelerării, am modificat legea accelerării, nu legea timbrului; neîndoios însă că, legiuitorul din Ianuarie 1932 când a purces la modificarea legii timbrului a avut sub ochi art. 42 din legea timbrului și acest articol i-a adăugat aliniatul nou așa că astăzi numai acest articol împreună cu aliniatul nou trebuie să fie aplicat. (A se vedea și expunerea de motive care a însoțit legea din Ianuarie 1932, unde s'a motivat modificarea art. 42 tocmai pe considerațiunea că art. 57 din legea accelerării nu și-a atins scopul pentru care fusese creat).

Dar această adăugire a aliniatului nou în altă parte decât la art. 42 din legea timbrului nu se poate admite și pentru alte motive binecuvântate:

Aliniatul nou care se amortizează cu art. 42 din legea timbrului și cu art. 74 al. 2 introdus tot prin legea din Ianuarie 1932, este incompatibil cu dispozițiunile art. 57 legea accelerării și în același timp inutil lângă acest articol.

Incompatibil pentru că astăzi conform modificării adusă art. 42 legea timbrului, nu se pot primi cereri introductive de instanță netimbrate sau insuficient timbrate dacă sunt din acelea prevăzute de acest alineat nou (când odată cu cererea introductivă se cer sequestre sau popriri); prin argument contrarior orice altfel de cereri introductive de instanță, apeluri, recursuri, etc., nu vor mai fi nule dacă nu vor fi timbrate, ci în mod obligator li se va da curs, legea acordând părților termen pentru a complecta ulterior timbrul și în asemenea cazuri complectarea timbrului de sigur se va face numai în condițiunile art. 42 legea timbrului repus în vigoare după cum am argumentat mai sus.

Raționând altfel, se pune în mod necesar întrebarea: cum ar mai sta atunci dreptul părților și obligațiunea judecătorilor de a da curs cererilor netimbrate lângă dispozițiunile art. 57 legea accelerării care spune că numai din eroare judecătorii pot da curs cererilor netimbrate sau insuficient timbrate?

Dar am mai spus că aliniatul nou este și inutil alături de art. 57 legea accelerării, pentru că dacă judecătorii din eroare ar admite un sequestru sau poprire fără ca cererea introductivă să fi fost timbrată, inutil să i se mai interzică admiterea sequestrelui printr-o dispoziție dintr'un aliniat nou, pentru că „eroarea” de care vorbește art. 57 al. 1 legea accelerării, presupune în afară de eroarea judecătorului neversat prohibițiunea de a da curs cererii.

Concluzii. Problema care ne interesează, sunt convins că în viitor va căpăta soluțiunea în sensul argumentelor ce le-am expus mai sus și dacă totuși după modificarea dela 1 Ianuarie 1932 adusă articolului 42 s'au mai pronunțat deciziuni cari au soluționat problema tot pe baza art. 57 legea accelerării, credem că aceasta se datorește numai faptului că modificarea din Ianuarie 1932, nu a fost invocată și desbătută de părțile interesate înaintea supremei instanțe: *ignorarea unei legi însă nu motivează neaplicarea ei, mai ales atunci când legea vâdește un progres.*

Chestiunea interesând așa de mult exercițiul drepturilor împrișinaților, ar fi necesar ca juristii să adnoteze deciziunile Inaltei Curți de Casație date în anul în curs, deciziuni contrarii legii din 1 Ianuarie 1932, pentru a se pune capăt excesului de fiscalitate pe care fără îndoială că legea nouă nu a înțeles să-l mai mențină.

Sunt de părere că în acelaș timp să se facă demersuri și pe lângă comisiunea centrală a timbrului din Ministerul de Finanțe pentru ca și comisiunea la rândul ei să dea o deciziune în sensul noii modificări a legii timbrului, argumentele invocate fiind conforme cu legea și echitatea.

CONST. V. MATEI
Avocat — Focșani

CARACTERUL JURIDIC AL ACTELOR DE PROCEDURA NETIMBRATE

1). Este abrogată dispozițiunea art. 42, alin. II din legea timbrului? 2). Modificările aduse prin legea accelerării din 1929 cu privire la regimul actelor de procedură netimbrate. 3). Sancțiunile procedurale în noua lege de accelerare. 4). Propuneri de lege ferenda

1. Vechea lege a timbrului a fost viu criticată din cauza rigoarei excesive și chiar contrară intereselor fiscului, care — din cauza frecventelor anulări — nu putea să încaseze un număr considerabil de taxe.¹⁾ A fost o inovație fericită dispozițiunea art. 55 din legea accelerării din 1925, prin care s'a atenuat această rigoare, întrucât s'a înlăturat posibilitatea ca justițiilor să sufere, prin surprindere, decăderi, cari de multe ori erau ireparabile. Într'adevăr prin această dispozițiune s'a dat părții posibilitatea ca actul procedural să fie complectat ulterior, la prima zi de înfățișare sau la termenul când s'a observat insuficiența timbrului. Astfel anularea unui act procedural nu se mai putea face, decât după ce s'a pus în vedere părții interesate, lipsa timbrului.

Dispozițiunea art. 55 din legea accelerării din 1925 a fost impusă de un adevărat spirit de echitate și a constituit un însemnat progres pentru o mai bună distribuire a justiției. În acelaș timp prin această dispozițiune interesele fiscului au primit o ocrotire mai eficace și mai rațională.

Noua lege a timbrului, prin art. 42 a reprodus în întregime dispozițiunea amintită a legii de accelerare.

Legea accelerării din 1929, prin art. 57, reproduce alin. I—III din legea timbrului, fără însă să fi reprodus și celelalte aliniate.²⁾ Astfel s'a pus chestiunea cari sunt modificările pe cari legiuitorul din 1929 a înțeles să le aducă regimului actelor de procedură netimbrate și în special, dacă sub noul regim complectarea timbrului se poate face numai la prima zi de înfățișare sau se poate face și ulterior, conform dispozițiunii alin. IV al art. 42 din legea timbrului?

Inalta Curte de Casație a decis că timbrul nu se poate complecta decât numai la prima zi de înfățișare, iar dacă lipsa nu s'a observat la termen, complectarea ulterioară este inadmisibilă, iar actul urmează a fi anulat³⁾.

Pentru a ajunge la această soluție Inalta Curte invocă motivul că, deși art. 42 alin. IV din legea timbrului prevede că în cazul când netimbrarea cererii sau actului de procedură nu a fost relevată la termen, timbrarea să se poată face în orice stadiu al procedurii, totuși, această dispozițiune, nefiind cuprinsă și în

2) Iată textul art. 57 (alin. I-III) din legea accelerării din 1929 și al art. 42 (alin. I-IV) din legea timbrului:

Art. 57. l. acc. „Cererile introductive de instanță, apelurile și orice alte acte de procedură insuficient timbrate, cărora li se vor fi dat curs din eroare, sunt valabile dacă la primul termen de înfățișare partea va justifica plata taxelor de timbru.

Partea va putea cere un singur termen pentru plata acestor taxe, dar în acest caz ea va fi obligată și la o amendă egală cu dobitul taxelor.

Neplata taxei și amendei prevăzută mai sus atrage nulitatea actelor.

Art. 42. l. timbr. „Cererile introductive de instanță și actele de procedură netimbrate vor fi valabile dacă partea care le-a prezentat, ori aceea în interesul căreia au fost îndeplinite, ori partea adversă, va justifica înaintea instanței, la prima zi de înfățișare, plata taxelor de timbru și impozit datorite după lege, sau a diferenței pentru complectare.

Judecata, la cerere, va înlocui părții interesate un singur termen pentru plata lor. În acest din urmă caz partea va fi îndatorată și la plata unei amenzi egală cu dobitul valorii lor.

Dacă nici în acest termen partea interesată nu va justifica plata, judecata va pronunța nulitatea cererii sau actului de procedură făcute fără respectarea legii timbrului.

În caz când netimbrarea cererii sau actului de procedură ori neplata impozitului proporțional nu a fost relevată la termen, fie din oficiu, fie de partea protivnică, ea se putea invoca în orice stare a procesului cu observarea aceluiași norme de mai sus.

3) Cas. I, dec. 1038 din 28 Sept. 1931. (*Jurisprudența Generală* 1932, sp. 161, pag. 156); Cas. I, dec. 206 din 16 Febr. 1932 (*Jurisprudența Generală* 1932, sp. 554, pag. 555); Cas. I, dec. 746 din 24 Mai 1932 (*Jurisprudența Generală* 1932, sp. 955, pag. 920); în sens contrar s'a pronunțat Cas. III, dec. 1207 din 22 Sept. 1930. (*Jurisprudența Generală* 1931, sp. 422, pag. 384).

1) Corneliu Botez: Noua lege a timbrului, pag. 362.

art. 57 din legea accelerării din 1929, ea a fost desființată prin legea accelerării, care este o lege posterioară⁴⁾.

Dar această jurisprudență nu înseamnă altceva decât o revenire la sistemul vechei legi a timbrului.

Este incontestabil că, prin jurisprudența Inaltei Curți, problema se soluționează într'un mod *inechitabil*. Într'adevăr insuficiența timbrului este în cele mai multe cazuri rezultatul unei erori. Nu se poate imagina, că părțile în mod intenționat ar aplica timbru mai mic decât cel prevăzut de lege, expunându-se la urmări atât de grave, numai pentru a face economie de câțiva lei. Legea timbrului este o lege complicată, iar îndeplinirea dispozițiilor ei de multe ori este greu de realizat. Insuș legiuitorul, dându-și seama de dificultățile de aplicare a acestei legi, a găsit necesar să institue o comisie specială, chemată să-și dea avizul asupra chestiunilor ce s'ar ivi cu ocazia aplicării ei. (Asupra acestor dificultăți vezi adnotarea noastră la dec. civ. No. 59 din 29 Ianuarie a Inaltei Curți de Casație, s. II, în *Pandectele Române*, No. 8 din 1931, partea I, pag. 139).

De altă parte legea timbrului obligă în primul rând pe magistrat să controleze dacă cererile și actele de procedură sunt suficient timbrate. Se poate admite că din neglijența magistratului, care era obligat să releve insuficiența timbrului chiar la prima zi de înfățișare, când timbrul se poate completa fără nici o discuție, partea interesată să sufere decăderi, cari îi cauzează prejudicii grave și de multe ori ireparabile?

Dar pe lângă că este inechitabilă, felul cum Inalta Curte soluționează chestiunea, poate da loc la multe *sicane*.

De obicei partea adversă ridică incidentul netimbrării la întâiul termen. De acum însă, partea adversă, chiar observând insuficiența timbrului, va căuta să se judece fără a ridica acest incident decât la al doilea sau al treilea termen, când partea interesată — după jurisprudența Curții de Casație — nu va mai putea să completeze timbrul, iar instanța va fi obligată să pronunțe nulitatea actului. Iată cum se creează părții de rea credință un mijloc de a se sustrage dela judecarea fondului și a obține câștig de cauză pentru un motiv de formă.

În felul acesta nici interesele fiscoșului nu sunt apărate; argumentul invocat de Inalta Curte în deciziunea din 28 Septembrie 1931⁵⁾, că *părțile nu pot Prin voința lor să amâne peste prevederile legii lichidarea drepturilor fiscoșului* în realitate este contrar intereselor fiscoșului, pentru că pronunțându-se nulitatea, el pierde taxa ce ar fi încasat-o dacă s'ar fi dat posibilitatea părții să timbreze sau să completeze timbrul ulterior.

Această soluție nu poate constitui nici măcar o măsură preventivă pentru respectarea drepturilor fiscoșului, pentru că — după cum am amintit — insuficiența timbrului în majoritatea cazurilor nu este cauzată de intenția părților de a se sustrage dela taxe, ci este rezultatul unei greșite interpretări a legii timbrului.

Iată dar că, deși scopul vădit al Inaltei Curți este ocrotirea intereselor fiscoșului, prin soluțiunea preconizată nu se realizează acest scop.

Se mai poate întâmpla că, la primul termen discutându-se chestiunea timbrului, judecătorul găsește că actul este bine timbrat, iar la termenul următor, schim-

bându-se judecătorul, se dă o altă interpretare legii timbrului și constatându-se insuficiența timbrului, actul se anulează pentru o diferență de câțiva lei, iar partea se vede oprită în acțiunea sa, nu din vina ei, ci din vina judecătorului.

Se spune că justiția este gratuită. Este un principiu care în sistemul legislațiunii noastre nu-și găsește aplicațiunea practică. Necesități bugetare impun ca Statul să perceapă taxe pentru îndeplinirea funcțiunii sale jurisdicționale, iar magistrații sunt obligați să vegheze ca interesele fiscoșului să fie apărate. *Este însă excesiv a pretinde, ca în vederea ocrotirii intereselor fiscoșului, justiția să neglijeze interesele justifiabililor și să refuze îndeplinirea funcțiunii sale de a realiza dreptul.* Dar chiar admitând că interesele fiscoșului prevalează celor ale justifiabililor, *nu este o adevărată denaturare a dispozițiilor legale, când sacrificându-se interesele acestora, se compromit în acelaș timp și interesele fiscoșului?*

Acestea erau considerentele pentru cari, într'o notă, apărută în No. 6 din 30 Iunie 1932 al *Revistei Cercului Juridic Bănățean*, am susținut că sistemul introdus prin jurisprudența Inaltei Curți de Casație constituie un regres.

Se pune însă chestiunea dacă acest sistem se bazează pe dispozițiunile dreptului pozitiv, în care caz o abatere dela normele legale este imposibilă și când singurul lucru ce-l putem face este să repetăm *odiosul* adagiu: „*Dura lex sed lex*”⁶⁾, sau este cazul unei eronate interpretări a dispozițiilor legale și astfel schimbarea sistemului se poate face fără intervenția legiuitorului?

Pentru a rezolvi această problemă să facem mai întâi o analiză a dispozițiilor art. 42 din legea timbrului și a art. 57 din legea accelerării din 1929.

2. Care este caracterul juridic al actelor de procedură netimbrate sau insuficient timbrate în *sistemul legii timbrului*?

Sunt aceste acte de procedură nule sau anulabile? Legea nu prevede sancțiunea nulității decât în cazul când timbrul nu a fost completat până la prima zi de înfățișare, respectiv până la relevarea insuficienței, când partea va putea să completeze timbrul sau i se va putea da un termen pentru completare, cu sancțiunea amendei.

Aceasta înseamnă, că *actele de procedură netimbrate sunt valabile, cu condiția de a fi timbrate la prima zi de înfățișare sau la termenul când se relevă insuficiența timbrului.*

Prin legea accelerării însă, li se atribuie acestor acte un alt caracter. Art. 57 din această lege dispune că actele de procedură cărora li s'a dat curs *din eroare*, vor fi valabile. Deci acele cărora nu li s'a dat curs sunt nule. Adică legea accelerării asimilează actele de procedură netimbrate cu petițiile, cărora — potrivit art. 41 din legea timbrului — nu li se poate da curs decât după timbrare și cari — până la timbrare — sunt nule. Ele nu vor produce efecte juridice decât în momentul timbrării. Însă ca un corectiv al acestei rigori, legea le atribuie un efect retroactiv (alin. ultim al art. 41 din legea timbrului).

Acelaș regim s'a creat prin art. 57 din legea de accelerare și actelor de procedură netimbrate. Ele sunt deci, în principiu, nule.

Tehnica juridică a legiuitorului din 1929 este criticabilă. În principiu consideră actele netimbrate de nule,

4) *Cas. I*, dec. 746 din 24 Mai 1932 (v. nota 5).

5) *V.* nota 3.

6) *Josserand*: De l'esprit des droits et de leur relativité, no. 2, pag. 5.

totuș — în urma unei greșeli a instanței — le acordă o valabilitate, condiționată de timbrarea ulterioară, la prima zi de înfățișare. De altă parte legiuitorul a omis să le acorde retroactivate — așa cum prevede art. 41 din legea timbrului pentru petiții — și astfel, după o justă interpretare *actele netimbrate, cărora nu li s'a dat curs decât după timbrare, nu vor produce efecte de drept civil (întreruperea prescripției, eurgerea dobânzilor, etc.) decât din momentul timbrării.*

Intenția legiuitorului a fost de a interzice ca actelor netimbrate să li se dea curs⁷⁾. Prin dispozițiunea alin. I al art. 57, care modifică alin. I al art. 42 din legea timbrului legiuitorul și-a ajuns scopul. Prin tehnica aplicată însă, a schimbat și caracterul juridic al actelor de procedură netimbrate.

Dar a intenționat legiuitorul să modifice și dispozițiunea alin. IV al art. 42 din legea timbrului?

Faptul că nu a reprodus acest aliniat, în mod logic nu se poate interpreta decât în felul că nu a înțeles să-l modifice, deaceia reproducerea lui nu a fost necesară. Acolo unde legiuitorul a crezut că trebuie să aducă o modificare legii timbrului, a făcut-o în mod expres. Cum i-am putea atribui legiuitorului intenția de a modifica aliniatul IV al art. 42, când *aceasta nu rezultă nici din textul legii, nici din lucrările pregătitoare?*

Fiind întrebat, dacă prin expresiunea „prima zi de înfățișare” din articolul propus se înțelege *primul termen* sau este *termenul când s'a observat pentru prima oră insuficiența timbrării*, d-l ministru al justiției Gr. N. Iunian a răspuns: „*Este acela când se aduce la cunoștința părții insuficiența timbrării*”. (Em. Dan: Noua procedură accelerată, pag. 339).

Răspunsul d-lui ministru nu trebuie socotit ca o explicațiune a accepțiunii tehnice a „primei zile de înfățișare”, ci ca o lămurire a intenției de a nu se aduce nici o modificare practicei de până atunci, bazată pe alin. IV al art. 42 din legea timbrului, potrivit căruia actele de procedură insuficient timbrate se pot completa în orice stadiu al procesului, dacă insuficiența timbrării nu a fost observată chiar la primul termen de dezbateri.

3. În ce privește pretinsa abrogare a dispozițiunii alin. IV al art. 42 din legea timbrului, este cert că nu ar putea fi vorba decât de o *abrogare tacită*.

Este unanim recunoscut, că abrogarea tacită nu poate rezulta decât din contradicția și nepotrivirea dintre dispozițiunile unei legi anterioare și ale unei legi noi. Abrogarea rezultă în mod implicit din această incompatibilitate. Prin legea nouă se realizează sau se încearcă a se realiza un progres, o stare mai bună, deci dispozițiunile ei, în principiu, trebuie să aibă o putere obligatorie obștească, uniformă pentru toți. Dar o lege posterioară nu poate abroga în mod tacit o lege anterioară în totalitatea ei, decât numai în cazul, când nici una din dispozițiunile legii vechi nu este compatibilă cu dispozițiunile legii noi⁸⁾.

7) Aceasta rezultă și din debaterile parlamentare. Iată cuvintele d-lui ministru al justiției: „... președintele tribunalului nu poate da curs unui act decât în cazul când acțiunea va fi timbrată, articol care va fi supus aprecierii d-voastre, prevăzând că în cazul, când din greșală se va fi dat totuș curs unor asemenea acte sau cereri, ele nu sunt nule, ci numai partea va fi obligat să completeze timbrul”. (Em. Dan: Noua procedură accelerată, pag. 339).

8) *Colin et Capitant*: Droit civil français, vol. I, pag. 58; *Planiol et Ripert*: Traité élémentaire de Droit Civil, no. 226,

În cazul de care ne ocupăm, legiuitorul din 1929 a adus o modificare parțială legii timbrului. A modificat dispozițiunea cuprinsă în alin. I al art. 42 din legea timbrului, abrogând — în mod tacit — această dispozițiune, prin art. 57, care prevede o dispozițiune contrară, incompatibilă cu dispozițiunea amintită a legii timbrului.

Dar alin. IV al art. 42 din legea timbrului conține vre-o dispozițiune contrară, incompatibilă cu legea nouă? Credem că nu. Aceasta rezultă atât din textul legii cât și din intenția legiuitorului, manifestată prin cuvintele d-lui ministru al justiției.

A socoti abrogate dispozițiunile unei legi anterioare, nereproduse în legea nouă, nu poate constitui un mod de interpretare a legilor.

După acest raționament, ar trebui să considerăm abrogate și dispozițiunile alin. V și VI din susmenționatul art., ceea ce desigur ar constitui un mod de interpretare cu totul arbitrar.

Iată dar că, atunci când am susținut că este inadmisibil ca dispozițiunea alin. IV al art. 42 din legea timbrului să se considere de abrogată, nu am recurs la o interpretare ideală, care de multe ori duce la rezultate îndoelnice, ci ne-am menținut în cadrele unei interpretări textuale a dispozițiunilor legii, fără să trecem în domeniul rezervat exclusiv legiuitorului⁹⁾.

Această interpretare textuală este confirmată și de economia generală a legii de accelerare din 1929.

Necesitatea modificării legii de accelerare din 1925 s'a impus prin faptul, că această lege a prevăzut prea multe *nulități și decăderi*, cari au determinat adeseori pierderea drepturilor din cauza unor scăpări de vedere în formularea cererii înaintea justiției sau din cauza omisiunii unor forme prescrise de lege¹⁰⁾.

„Astăzi este ideea de protecție care domină și pe care trebuie să o acordăm tuturor locuitorilor — a spus d-l V. Rădulescu, raportorul legii, arătând scopul ce se urmărește prin noua lege de accelerare. Dacă această datorie a statului este într'adevăr o datorie fundamentală, ea este cu atât mai mare într'un stat, unde aproape întreaga populație este în stare de incultură în care se găsește la noi locuitorii satelor noastre. Nu este admisibil ca la noi judecătorul să stea pe scaun și să-i spuie unui nenorocit de împrieinat: *ai pierdut procesul pentru că n'ai îndeplinit o formă*”¹¹⁾.

Iar d-l ministru al justiției Gr. N. Iunian, a ținut să afirme că „*nu este îngăduit ca o lege de procedură civilă să pună pe frontispiciul ei: forma primează fondul. Fondul trebuie să primeze întotdeauna. Formalism da, dar numai în limitele necesare pentru a înlătura șicanele pe cari o parte ar fi îndemnată să le facă. Și atunci, d-lor ceea ce mă interesează pe mine nu este dacă proiectul acesta realizează o judecată mai acele-*

vol. I, pag. 98; *Cantacuzino*: Elementele dreptului civil, ed. I, pag. 25; *Hamangiu, Rosetti Bălănescu și Băicoianu*: Tratat de drept civil român, vol I, pag. 60; *Camil Negrea*: Dreptul civil vol. I, pag. 109.

9) Este bine de reținut și aceea că, *acela care este obligat să facă un act, pentru care legea prescrie un termen, trebuie asimilat unui debitor, ținut a se libera într'un timp limitat. Ca atare, interpretarea lucrurilor îndoelnice trebuie să se facă în favoarea acestuia*. Comp. Dall. V. Délai, no. 25, cit. *E. Herovanu*: Tratat teoretic și practic de procedură civilă vol. I, no. 107, nota 3, pag. 240.

10) Expunerea de motive (Em. Dan: Noua procedură acc. pag. 190).

11) Debaterile parlamentare (*ibid.*, pag. 308).

rată decât legea dela 1925; ceea ce mă interesează este dacă acest proiect de lege, punând în același timp stavilă șicanelor la cari o parte ar fi îndemnată, asigură mai bine decât legea din 1925 posibilitatea pentru împričinați de a-și realiza dreptul lor și de a nu-și pierde fondul din cauza neobservării unor forme¹²⁾. Simplificarea și raționalizarea formelor procedurale, creșterea a fost intenția legiuitorului ce și-a găsit concretizarea prin legea accelerării din 1929; și atunci se pune întrebarea: este admisibil ca pe cale de interpretare să se creeze o nulitate, pe care legea veche nu a prevăzut-o, iar noua lege o exclude atât prin textul cât și prin spiritul ei?

Iată pentru ce socotim că jurisprudența Inaltei Curți de Casație se bazează pe o eronată interpretare a textelor legii, iar înlăturarea acestui sistem nu reclamă neapărat intervenția legiuitorului.

Totuși, Ministerul de Justiție sesizat de această chestiune a întocmit un proiect de lege, prin care se introduce alin. IV al art. 42 din legea timbrului în art. 57 din noua lege de accelerare¹³⁾. Intervenția Ministerului este bine venită și așteaptă ca proiectul să devină lege, pentru ca să se curme pe această cale orice posibilitate de discuțiune asupra chestiunii de care ne-am ocupat¹⁴⁾.

4. Am arătat (vezi supra no. 2) că prin art. 57 din legea accelerării din 1929 actele de procedură netimbrate sunt asimilate în ce privește caracterul lor juridic, cu petițiile netimbrate adresate autorităților publice, adică ele sunt considerate de nule și nu li se poate da curs (deci nu produc efectele dorite) decât după timbrare.

Totuș, dacă instanța le dă curs, ele devin valabile, cu condiția de a fi timbrate la prima zi de înfățișare sau la termenul când se observă insuficiența timbrării.

Socotim că această transformare din act nul în act valabil, prin eroarea instanței, ar trebui să dispară din legislațiunea noastră.

Art. 41 din legea timbrului, atenuând rigoarea for-

12) Desbaterile parlamentare (*ibid.* pag. 315).

13) „Cuvântul“ No. 2674 din 1 Octombrie 1932.

14) Trebuie să relevăm cu această ocazie o dispozițiune foarte utilă a legii timbrului: „Orice dispozițiuni noi relative la timbru și la impozitele pe acte și fapte juridice odată cu legiferarea lor se vor introduce și în prezenta lege“ (art. 3). Iar în expunerea de motive se arată că: „un mare număr de legi prevăd fie impuneri, fie scutiri de timbru și impozite asupra actelor la care se referă, deși locul lor nu poate fi decât în legea timbrului din care fac parte integrantă. Acest sistem de legiferare nu mai poate fi admis și de aceea spre a-l preveni, am introdus o dispoziție în legea timbrului în sensul că, odată cu legiferarea dispozițiilor de acest fel, pe viitor ele se vor introduce și în legea timbrului la capitolul respectiv. E de dorit ca pe viitor tot ce se referă la legea timbrului să nu se mai legifereze decât prin modificarea acestei legi“.

Această dispozițiune, care tindea să înlăture dificultățile ce se ivesc în practica judiciară din cauza abuzului ce se face prin generalizarea sistemului abrogățiunii tacite și să evite în același timp controversele ce se ivesc atât de des înaintea instanțelor judecătorești din această cauză, a rămas un simplu desiderat. Desigur că dacă legiuitorul din 1929 ar fi respectat această dispozițiune, controversa de care ne-am ocupat în cele precedente, nu s'ar fi ivit. Legiuitorul lăsând în sarcina instanțelor judecătorești grija de a stabili cari texte înțelege să le aboge, le învestește cu o funcțiune legiuitoare, ceea ce este inadmisibil.

malismului, le atribue petițiilor timbrate ulterior efect retroactiv din momentul înregistrării. Acest corectiv nu este prevăzut pentru actele de procedură netimbrate.

Astfel, actele de procedură netimbrate, nu vor produce efecte decât din momentul timbrării. Dar acest moment ar trebui să fie prevăzut cu dată certă. Un act procedural nul, nu poate avea efecte atât de importante, ca acelea de a întrerupe prescripția, a face să curgă dobânzi (acțiunea) sau suspendat executarea unei hotărâri judecătorești (apelul), etc. A admite aceasta ar însemna a da un mijloc de șicană reclamantului de rea credință, care nevrând să se judece acum, face o acțiune pe care nu o timbrează și așteaptă momentul prielnic pentru judecare, când pâritul nu va mai avea posibilitatea de a se apăra, în urma disparițiunii probelor sau din alte motive; în schimb drepturile reclamantului ar fi asigurate prin înregistrarea acțiunii. Dacă în asemenea cazuri prin eroarea instanței, totuși se va da curs actului de procedură, partea de rea credință își va putea realiza scopul.

Pentru a înlătura aceste neajunsuri s'ar impune, ca legea să prevadă că actele netimbrate, nu-și vor produce efectele decât din momentul timbrării, iar acest moment ar trebui prevăzut cu dată certă.

Totuși, în felul acesta partea de bună credință ar fi amenințată să sufere prejudicii prin faptul că, timbrând insuficient, actul de procedură nu va fi socotit valabil decât din momentul completării timbrului, orl în acest moment prescripția sau termenul prevăzut de lege va fi împlinit, iar partea va fi decăzută din dreptul ei.

De aceea socotim că actele de procedură netimbrate sau insuficient timbrate ar trebui să fie considerate de valabile, dacă partea interesată, într'un anumit termen (5—10 zile) le va timbra sau va completa timbrul, iar acest termen ar trebui socotit dela data când i se va comunica somația instanței de a timbra sau completa timbrul. Dacă partea în acest termen nu va completa timbrul, actul va fi anulat.

Această măsură, analogă celei prevăzute de art. 140 și art. 147 din procedura civilă din Transilvania, a fost aplicată de instanțele judecătorești din această provincie; ea însă nu s'a bazat pe o dispoziție legală și de aceea Inalta Curte de Casație nu a putut-o consacra prin jurisprudența ei.

Acum, când Ministerul de Justiție pregătește proiectul prin care se urmărește înlăturarea dificultăților provocate de dispozițiunea art. 57 din legea accelerării, credem că s'ar putea legifera printr'o dispozițiune generală principiul că, *actele netimbrate sau insuficient timbrate vor fi valabile, dacă partea interesată va completa timbrul la prima zi de înfățișare sau la termenul când lipsa timbrului va fi relevată, iar în cazul când din lipsa timbrului citațiile nu se vor putea emite, sau când asupra cererii sau actului de procedură, instanța urmează să se pronunțe în Camera de consiliu, actul nu se va putea anula decât în cazul când partea interesată nu-l va fi timbrat nici în urma somațiunii, ce instanța va fi obligată să-i adreseze din oficiu.*

Cred că prin această măsură se va completa o lacună a legislațiunii și se va evita pe de-o parte pierderea dreptului din cauza netimbrării, pe de altă parte șicanele la cari ar fi îndemnate părțile de rea credință.

3 Octombrie 1932.

SABIN MOLDOVAN
Judecător de ședință la trib. Arad

RECENZII

DREPT FONCIAR COMPARAT *) de Virgil L. Veniamin, dr. în drept din Paris, avocat.

Incontestabil că față cu dezvoltarea pe care a luat proprietatea fonciară în ordinea economică de azi, prin numeroasele tranzacțiuni la care dă loc și care interesează în cel mai înalt grad dezvoltarea creditului fonciar, sistemul actual al transcripției și inscripției garantează insuficient securitatea atât a tranzacțiilor imobiliare cât și ale creditului fonciar. De aceea în multe țări s'a introdus *registru fonciar*, unde toate mutațiunile privind proprietatea fonciară se centralizează, nu pe capul diverșilor titulari ai dreptului de proprietate, ci pe însăși proprietatea fonciară, astfel că atât publicitatea cât și securitatea creditului fonciar sunt mult mai asigurate.

Această problemă și-a propus să-o studieze în vederea unificării legislațiunii noastre fonciare, un tânăr dar distins jurist, d-l Veniamin în documentata lucrare de mai sus.

În *partea introductivă* a studiului său d-l Veniamin se ocupă de noțiunea dreptului fonciar, importanța lui în actuala organizare economică, precum și de asigurarea creditului fonciar.

În *capit. I* arată modul de asigurare a *publicității dreptului fonciar*, în *capit. II și III* expune diversele sisteme în vigoare: a) *Sistemul personal de publicitate imobiliară* (transcrierea) și b) *Sistemul real de publicitate imobiliară* (registru fonciar) astfel cum este organizat în Anglia, Germania, Austria Elveția, Rusia Sovietică, etc.

În *capit. IV* se ocupă în special de organizarea dreptului fonciar în ținuturile alipite (cărțile funduare).

În *capit. V* expune de *lege ferenda* normele care trebuie să stea la baza dreptului fonciar unificat din România: organizarea publicității, a legalității și realității inscripțiilor ipotecare, responsabilitatea funcționarilor însărcinați cu aplicarea acestor norme, etc.

În *partea a II-a* a studiului său d-l Veniamin se ocupă de problema mobilizării creditului fonciar, în sensul de a se asigura independența ipotecii de față de creanța ce-o asigură, putând fi transformată în ipotecă fie la ordin, fie la purtător, spre a putea fi negociabile ca și titlurile de credit mobilier.

Și d-l Veniamin conchide astfel: „analizând dreptul fonciar în legislațiunea comparată, în raport cu regimul fonciar român, am putut constata insuficiența acestuia din urmă din punctul de vedere al securității proprietății și superioritatea regimurilor întemeiate pe un sistem de publicitate reală, cu rol atributiv și translativ de proprietate.

„În aceeași ordine de idei, am constatat inapținutudinea regimului nostru ipotecar, de a răspunde nevoilor de credit, din ce în ce mai accentuate în actuala organizare economică, din cauza nesiguranței bunului ipotecat și a imobilizării capitalului, pe care o implică acest regim.

Consecința imediată a unei atari situațiuni este exproprierea titularilor dreptului fonciar de către creanțele titularului creanțelor lichide. Soluțiunea de adaptare oferită de dreptul comparat constă în transformarea a însuși titlului de credit fonciar într-o creanță circulabilă care să-i asigure continua lichiditate“ (op. cit. pag. 286).

Studiul documentat și atât de clar expus, de d-l Veniamin, cuprinde multe principii admirabile și multe norme practice pe care legiuitorul unificator le-ar putea adopta cu ocaziunea reorganizării dreptului fonciar român.

E. C. DECUSARĂ

REGIMUL JURIDIC AL SOCIETĂȚILOR COOPERATIVE DUPA LEGEA DIN 1929. de C. C. Zamfirescu, Doctor în Drept dela Universitatea din Paris, 1932, pag. 180. Edit. Imprim. Independența.

Pătruns de adevărul că nu există instituțiune economică, cu folos practic pentru societate, care să nu aibe un mecanism juridic, autorul își propune să pună în lumină tocmai această *organizare juridică* a societăților cooperative. În această privință autorul realizează acel „*aliquid novi*“, atât de scump cercetărilor științifice.

Precizând și comentând regimul juridic al cooperativelor, autorul face operă *constructivă* într'un domeniu în care, din nefericire, economiști improvizați și politicieni compromiși se întrec să dărâme și să întroneze haosul. Cu drept cuvânt autorul constată că și cooperația se găsește azi la o mare răspântie.

Înainte de a examina textele, autorul se ocupă de *evoluția* ideii cooperative, care trebuie căutată în nevoia unui traiu mai bun și mai ușor. Mai târziu, a intervenit pentru o nouă repartițiune a profitului și în exploatarea capitalistă. Începuturile practice ale cooperației le găsim în 1842 la pioneri din Rochdale (coop. consum) și în Germania cu Schulze Delitzch și Raiffeisen pentru cooperativele de credit. Mai înainte de aceștia ideologia cooperatistă se confundă cu cea socialistă, ambele tinzând la transformarea unei societăți prea individualiste. (Cap. I și II).

O incursiune în *dreptul comparat* permite autorului să ne prezinte cele trei tipuri de soc. cooperative: francez, italiano-elvețian și anglo-german. (Cap. III). Anglia a fost cel dintâiu stat care încă dela 1852 a creiat cooperativelor o situație autonomă.

În *legislațiunea noastră* primele dispozițiuni le găsim în codul de comerț din 1887 sub formă de derogări dela dreptul comun al soc. anonime. Un început de progres găsim în legea băncilor populare din 1905, care reglementează cooperativele de credit. În domeniul agrar legile din 1908 și 1910 creiază obștile sătești, cu scopul de a lua moșii în arendă dela marii proprietari. În 1919 se înființează Oasa centrală a cooperației și împroprietărirei, cu un însemnat rol în reformă agrară și abia în 1922 se promulgă Codul cooperației, aplicabilă tuturor cooperativelor. Acest cod este înlocuit la 28 Martie 1929 printr-o lege pentru organizarea cooperației, și azi în vigoare (Cap. IV).

În cap. V autorul se ocupă de *definiția* societății cooperative, Art. 1 din Codul cooperației din 1928 coprindea o definiție destul de bună, reținând ideile de variabilitate a capitalului, a asociațiilor și scopul de propășire economică a membrilor componenți printr-o întreprindere comună. Legiuitorul din 1929 renunță la această definiție. Pentru a da o bună definiție autorului recomandă a nu se exagera vreunul din elementele caracteristice ale societății. (pag. 31).

Din punct de vedere al scopului urmărit *diversitatea* cooperativelor este aceeași ca și ramurile de activitate în care funcționează. La noi s'au dezvoltat mai ales coop. de credit sub forma băncilor populare și mai târziu obștile sătești de arendare și de cumpărare de pământuri rurale. Cel mai vechi sistem împarte coop. în trei grupe: de consum, de credit și de producție. (Cap. VI).

În Cpa. VII—XI autorul examinează, cu judicioase comentarii, *constituirea* societății cooperative, drepturile și obligațiunile asociațiilor, administrarea, disolvarea și fuziunea societăților cooperative. În acest domeniu autorul insistă asupra „*risturnelor*“, mod de remunerare caracteristic în cooperative. (pag. 89).

Risturnele sunt porțiuni din beneficiile sociale alocate membrilor în proporție cu participarea fie căruia la realizarea excedentului societății. Legiuitorul nostru nu a regle-

*) Depozit general la librăria „Curierul Judiciar“ Prețul Lei 200.

mentat această chestiune, nu a prevăzut nici o cotă obligatorie pentru risturne, așa că toate beneficiile vor merge la fondul de rezervă, sau la fondul de opere sociale. Autorul regretă această lacună și propune îndreptarea, inspirându-ne din legile mai înaintate din occident.

În ultimile capitole autorul se ocupă de lichidarea, registre și publicitatea soc. cooperative. Legiuitorul a prevăzut dispozițiuni de favoare pentru cooperative, tocmai pentru a le încuraja și ajuta în propășirea lor.

În studiul său, d-l C. C. Zamfirescu analizează textele, evidențează lacunele, critică dispozițiunile lipsite de logică și claritate, propune și susține cu argumente solide îndreptările ce se pot aduce, așa că lucrarea este deopotrivă folositoare juristului practician ca și economistului.

Împărțirea metodică a materiei, variațiunea plăcută a tiparului, documentarea bogată și în special stilul curgător și plin de viață al autorului, toate la un loc au reușit să ridice lucrarea la valoarea unei opere ce va rămâne.

Concepția de bază a autorului este că intervenționismul de stat, isvorât și întreținut de oportunismul democrațiilor necesitoase, nu este o verigă la normala evoluție a sistemului economic, ci o primejdie sigură care duce la colectivizarea tuturilor mijloacelor de producțiune. Autorul respinge acest intervenționism, dăunător cooperativelor.

G. SESCOIOREANU

Doctor în Drept. Avocat

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența de la 13 Iunie, 1932

Președenția D-lui D. VOLANSCHI Prim Președinte

Carol Pancolitz cu Primăria Municipiului Oradea

Decizia No. 831*)

Timbru. Cerere introductivă de instanță. Netimbrare sau insuficientă timbrare. Relevare după primul termen. Anularea cererei. (Art. 42 al. IV, legea timbrului și 57 legea accelerării din 1929).

Conform dispozițiunile din art. 42 al. IV legea timbrului din 1927, în cazul când insuficienta timbrare a unei cereri introductive de instanță a fost relevată în cursul procesului, iar nu la prima zi de înfățișare, partea poate cere un termen pentru complectarea timbrului și plata amendei;

Aceste dispozițiuni au fost abrogate prin art. 57 legea accelerării din 1929, întrucât sunt incompatibile cu ele, iar conform legii accelerării completarea timbrului trebuie să aibă loc la prima zi de înfățișare, cu dreptul pentru partea de a putea cere, la acel termen, o singură amânare în acest scop, în care caz urmează a achita și amenda acolo prevăzută.

De aici urmează că, sub imperiul legii accelerării din 1929, dacă partea nu a justificat achitarea completă a timbrului la prima zi de înfățișare sau nu a cerut, atunci, termen în acest scop și neregularitatea de timbru s'a relevat posterior, — dânsa nu mai este în termen să completeze timbrul și instanța este obligată să-i anuleze cererea.

Prima zi de înfățișare este primul termen fixat în cercetarea pricinii și la care procedura a fost completă.

Dispozițiunile sus arătate din legea accelerării se aplică și cererilor de recurs.

Curtea,

Ascultând pe recurent prin d-l avocat C. Bucșan, cum și pe intimata prin d-l avocat H. Bordeaux, cum

și concluziunile puse de d-l Procuror General S. Chețan și

Deliberând,

Asupra divergenței de față;

Având în vedere că, recurentul Carol Pancolitz atacând cu recurs sentința No. 73/931 a Trib. Bihor, S. IV-a, dânsul a introdus acest recurs, care cuprinde atât cererea de recurs, cât și motivele de casare, pe două coale de hârtie liberă, timbrate cu timbre mobile în valoare de 347 lei.

Că, după ce la termenul de 15 Aprilie 1932, recursul a suferit o amânare pentru ca avocatul recurentului să ia cunoștință de dosar, la termenul următor, cel de 22 Aprilie 1932, observându-se că recursul este insuficient timbrat, de oarece, conform art. 10 al. I pr. civ. legea timbrului combinat cu art. 29 același lege, fiecare din cele două coli trebuia timbrată cu 347 lei, recurentul a cerut un termen pentru a complectă taxele de timbru, dar în urma desbaterilor ce au avut loc, s'a ivit divergență înaintea Inaltei Curți asupra chestiunei dacă, față cu disp. art. 57 legea accelerării din 1929, mai sunt sau nu în vigoare dispozițiunile din art. 42 legea timbrului, pe temeiul cărora recurentul cerea termenul pentru complectarea timbrului;

Considerând că potrivit art. 42 al. IV legea timbrului din 1927, în cazul când netimbrarea sau insuficiența timbrare a unei cereri introductive de instanță, sau a unui act de procedură, nu a fost relevată la primul termen de înfățișare, ci la unul posterior, partea este autorizată să ceară un termen pentru achitarea sau complectarea taxelor datorite și a amendei la care legea o supune.

Că, însă aceste dispozițiuni fiind incompatibile cu dispoziția art. 57 legea accelerării, intervenită posterior în 1929, au fost abrogate în mod tacit și înlocuite cu dispozițiunile din acest din urmă text conform căruia cererile introductive de instanță, apelurile și orice acte de procedură insuficient timbrate, sunt valabile, dacă la primul termen de înfățișare partea va justifica plata taxelor de timbru prevăzute de lege, cu dreptul pentru dânsa în cazul când nu produce la acea dată justificarea menționată, să poată cere un singur termen pentru plata acestor taxe, însă în acest caz este obligată și la o amendă egală cu indoitul taxelor datorite, de unde rezultă că astăzi, sub imperiul legii accelerării dacă partea care a introdus netimbrată sau insuficient timbrată o astfel de cerere, nu a cerut la prima zi de înfățișare termen pentru achitarea taxelor și a amenzii și procesul a suferit amânări, instanța nu mai poate acorda nici un termen pentru satisfacerea legii timbrului și este obligată să anuleze cererea ca netimbrată sau insuficient timbrată.

Considerând că, prin prima zi de înfățișare, când se poate achita și complectă timbrul, sau se poate cere amânarea în acest scop, se înțelege primul termen fixat în cercetarea pricinii și la care procedura de citare a părților fiind îndeplinită, se poate păși la judecată, legiuitorul înțelegând ca drepturile fiscolei să fie deplin satisfăcute la această dată, independent de faptul dacă părțile voese sau nu, să se judece atunci.

Că, în speță prima zi de înfățișare a avut loc la 15 Aprilie 1932, când procedura era îndeplinită, părțile erau prezente în instanță, însă judecata a suferit o amânare, pentru ca avocatul recurentului să poată lua cunoștință de dosar.

Considerând că, deși procedura legii de accelerare constituie o procedură de drept comun, aplicabile numai

*) Dată după livețig

înaintea Tribunalului ca primă instanță și înaintea Curților de fond în apel, iar înaintea Curții de Casație se aplică dispozițiile speciale de procedură din legea sa organică, totuși în cazul ca cel de față legea pentru Curtea de Casație neprevăzând nici o dispoziție se aplică și înaintea Inaltei Curți dispozițiile tranzitorii din art. 57 legea accelerării, care constituie procedura de drept comun, în materie.

Că, astfel fiind, iar potrivit disp. art. 10 § 1 lit. c. din legea timbrului, combinat cu art. 29 din aceeași lege, cererile de recurs contra sentințelor Tribunalului scrise pe mai multe coale, au a fi timbate cu 347 lei fiecare coală, urmează că în speță fiind timbrată numai una din cele două coale ale recursului introdus de Carol Poncolitz și dânsul nemai fiind în termen să achite diferența de timbru și amendă, recursul său are a fi anulat ca insuficient timbrat.

Pentru aceste motive, Curtea anulează recursul făcut de Carol Poncolitz, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența dela 1 martie, 1932

Președinția D-lui AL. IUCA, Președinte

Al. Stroe cu Gh. Văfulescu, tutore

Deciziunea No. 298

Adopție. Judecătorie mixtă la reședința de județ. Poate face acte de adopție pentru locuitorii din oraș, cu domiciliul în ocolul său. (Art. 50 l. j. o. art. 312, 320 și 323 c. civ.).

Legea jud. ocol. prin art. 50, prevede că aceste judecătorii sunt competente să se pronunțe asupra actelor de adopție ale locuitorilor din ocoalele respective, conformându-se art. 312, 320 și 323 c. civ.

Intrucât art. 50 suscitată este conceput în termeni generali și nu face nici o distincție pentru cazul când judecătoria de ocol cuprinde pe lângă comune rurale și o parte sau întregul oraș de reședință de județ, devenind astfel judecătorie mixtă, — nu rămâne nici o îndoială că, o asemenea judecătorie fiind competentă de a se pronunța asupra actelor de adopție ale locuitorilor din întreg ocolul său, este competentă a se pronunța și asupra actelor de adopție cari privesc pe locuitorii din orașul de reședință, cari intră în ocolul său.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier C. C. Vasiliu, pe d-l avocat Al. Velescu în dezvoltarea motivelor de casare și pe d-l Procuror I. Lițiu în concluziuni și

Deliberând,

Asupra recursului făcut de Alexandru Stros în contra deciziei No. 93/931, pronunțată de Curtea de Apel București, S. II-a, în proces cu Gheorghe Văfulescu în calitate de tutore al minorei Eleonora Stroe Alexandru;

Având în vedere că, prin decizia atacată cu recurs Curtea de Apel București, S. II-a, reformând sentința No. 59/930 a Tribunalului Teleorman, S. II-a, și respins ca nefondată acțiunea prin care recurentul Alexandru Stroe cerea anularea adopțiunii intimitei Eleonora Alexandru Stroe, făcută de dânsul și de defuncta sa soție, prin cartea de judecată No. 2/928 a judecătoriei mixte Turnu Măgurele, pe motivul că această adopțiune, trebuia încuviințată de Tribunal, iar nu de judecătorie, adoptatorii având domiciliul în orașul reședință de județ.

Că, pentru a da această soluțiune, Curtea de Apel motivează că, după art. 50 din legea jud. de ocoale, judecătoria de ocoale rurale sunt competente a se pronunța asupra actelor de adopțiune ale locuitorilor din ocoalele respective, conformându-se art. 319, 320 c. civ. și întrucât acest articol nu face nici o distincție pentru cazul când judecătoria de ocol cuprinde pe lângă comune rurale și o parte din orașul de reședință, nu mai rămâne nici o îndoială că o astfel de judecătorie este competentă a se pronunța și asupra actelor de adopțiune ce privesc pe locuitorii din partea orașului de reședință; că, disp. art. 111 regulamentului legii jud. de ocoale, care reglementează competența judecătoriilor compuse din comune urbane și rurale, se referă numai la atribuțiunile ce le sunt conferite de legea pentru autentificarea actelor, printre care nu sunt enumerate și actele de adopțiune; că judecătoria Turnu Măgurele, care a încuviințat adopțiunea, fiind mixtă, avea competența din punct de vedere nu numai al materiei, dar chiar al locului, de a încuviința astfel de acte; că, în afară de aceasta, din moment ce legiuitorul, în dorința de a favoriza facerea de adopțiuni, a modificat și simplificat condițiunile de fond și de formă împrumutate din legea franceză, ar fi cu neputință de admis ca să se creeze un motiv de nulitatea adopțiunii pentru simpla împrejurare că a fost încuviințată de judecătoria mixtă din orașul de reședință, iar nu de tribunal, când nici un text de lege nu prescrie formal nulitatea în asemenea cazuri; că această soluție se impune cu atât mai mult cu cât nici nu s'a susținut că faptul de a se recurge la oficiile judecătoriei mixte Turnu Măgurele, ar ascunde vre-o intențiune de fraudă, sau că adopțiunea ar ascunde vre-o abatere dela condițiunile de fond, prevăzute de lege în această materie, în care scop ar fi evitat controlul tribunalului;

Văzând motivul de casare astfel formulat:

„Violarea art. 50 legea jud. de ocoale, 111 regulamentului legii și 318 c. civ.

Curtea de apel crede că dacă judecătoria Turnu Măgurele este mixtă ea poate statua și asupra adopțiilor celor aflați în partea urbană a jurisdicției sale (orașul Turnu Măgurele).

În realitate o judecătorie mixtă are și atribuțiuni mixte: se comportă ca judecătorie rurală pentru afacerile privind bunurile și locuitorii aflați în partea rurală a jurisdicției sale și ca judecătorie urbană pentru cei din partea urbană;

Aceasta rezultă și din art. 111 al. final regulamentului legii jud. de ocoale: „Judecătoriile de ocoale rurale compuse din comune urbane și rurale, au pentru comunele urbane aceeași cădere ca judecătoriile urbane și pentru comunele rurale căderea judecătoriilor de ocoale rurale“. Acest text prin termeni lui generali vizează în realitate toate atribuțiile judecătoriilor mixte, iar nu numai cele în materie de acte de notariat, după cum crede Curtea.

Așa fiind când o judecătorie mixtă se întinde și asupra unui oraș reședință de județ, ea nu va putea încuviința adopții în partea urbană a jurisdicției sale (fiindcă se opune art. 318 C. civ.) deși va avea asemenea atribuțiuni în partea ei rurală.

De altfel nici un text de lege nu-i acordă unei judecătorii mixte mai multe atribuții ca unei urbane.

Cât privește invocarea art. 50 legea jud. de ocoale ea este deplasată fiindcă acest text nu face decât să amintească regula din art. 318 C. civ. (la care se referă expres) după care locuitorii din comunele rurale se adresează pentru adopții judecătoriilor respective. De altfel faptul că legiuitorul vrea așezat aici numai de judecătoriile rurale, condamnă încă o-

dată teza că judecătoriile urbane ar fi întotdeauna competente în această materie.

Având în vedere că, prin acest motiv se pretinde că instanța de apel a violat art. 50 legea jud. de ocoale, art. 111 din regulamentul acestei legi și art. 318 C. civ. prin aceea că a decis că judecătoriile mixte se pot pronunța și asupra adopțiunilor celor aflați în partea urbană a jurisdicției lor.

Considerând că art. 318 C. c. așa cum a fost modificat prin legea dela 15 Martie 1906, prevede că persoana care își va propune de a adopta și aceea ce va voi a fi adoptată, se vor înfățișa, în orașele reședințe de județ, la Tribunal, iar în celelalte localități la judecătoria adoptatorului spre a face declarațiune că aceasta este cu consimțământul amândorora, că însă, prin art. 50 din legea jud. de ocoale din 30 Decembrie 1907, deci printr-o ulterioară lege, se prevede că judecătoriile de ocoale rurale sunt competente a se pronunța asupra actelor de adopțiune ale locuitorilor din ocoalele respective, conformându-se art. 512, 520 și 525 C. civ.

Considerând că întrucât art. 50 din legea jud. de ocoale este conceput în termeni generali și nu face nici o distincțiune pentru cazul când judecătoria de ocol cuprinde pe lângă comune rurale și o parte sau întreg orașul reședință de județ, devenind astfel judecătorie mixtă, nu rămâne nici o îndoială că o asemenea judecătorie, fiind competentă de a se pronunța și asupra actelor de adopțiune care privesc pe locuitorii din orașul de reședință, care intră în ocolul său.

Că art. 111 din regulamentul legii jud. de ocoale invocat de recurent prevede că judecătoriile de ocoale rurale, compuse din comune urbane și rurale au pentru comunele urbane aceeași cădere ca judecătoriile urbane, iar pentru cele rurale au căderea judecătoriilor rurale; că acest articol, aflat sub par. 6, care tratează numai despre lucrările de notariat, reglementează competența unor astfel de judecătoria numai în ce privește atribuțiunile lor cu privire la actele de notariat, nu și la adopțiuni, care nu sunt simple acte de notariat, ci sunt hotărâri judecătorești.

Considerând că, astfel judecătoria care a admis adopțiunea fiind mixtă, adică o judecătorie de ocol rurală în jurisdicția căreia intră și orașul de reședință, și având, deci competența de a încuviința și adopțiunea a cărei anulare se cere. Curtea de Apel n'a violat, ci a făcut o bună aplicare a textelor de lege invocate prin motivul de casare când a respins acțiunea în anularea adopțiunii, așa că motivul III de casare este neintemeiat:

Considerând că, odată stabilit că adopțiunea este încuviințată de o instanță competentă și fără violarea prescripțiunilor legale, soluțiunea Curții de apel se menține pe această constatare și prin consecință recursul urmează să fie respins, fiind inutil a se examina și motivele I, II și IV de casare, prin care recurentul critică numai argumentele aduse de Curtea de apel în plus pentru a justifica soluțiunea dată.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. V-a.

Audiența de la 13 Aprilie 1932

Președinția d-lui ALEXANDRU COSTIN. Președinte

Emil I. V. Socec ș. a. cu Soc. anon. „Socec & Co.“

Decizia comercială 75

Societate anonimă, Denumire, Nume patronimic, înserat în denumirea societății, Valabilitate, Cesiune, Nume comercial, Fond de comerț, Adunarea generală a acționarilor, Drepturile ei, Concentrarea acțiunilor în mâna unei singure persoane și revinderea lor imediată la mai multe persoane, Neinfluențarea acestei operațiuni asupra existenței societății:

1. *Deși potrivit legii numelui, numele patronimic este incesibil și imprescriptibil, totuși când un nume patronimic devine un nume comercial, prin înserarea lui în denumirea unei întreprinderi comerciale, întrucât în acest caz, el este acela care, — prin încrederea pe care titularul întreprinderii al cărui nume patronimic denumește întreprinderea și o individualizează a inspirat-o clientelei sale, — o menține această clientelă și atrage o alta nouă, el dobândește o valoare patrimonială, devine un bun incorporeal, constituind elementul cel mai important pentru exercitarea întreprinderii, intră ca element de căpetenie în compunerea fondului de comerț, cu care poate fi înstrăinat și care odată intrat în patrimoniul cesionarului, rămâne în permanență acolo, făcând parte din contravaleantul prețului pe care acesta l-a plătit, din moment ce transmiterea lui nu a fost limitată la un anumit timp.*

2. *Deși art. 78 c. com., prevede că societatea în nume colectiv, societatea în comandită simplă și societatea în comandită prin acțiuni există sub o formă socială, iar societatea anonimă nu are firmă socială și nu poate fi determinată prin numele nici unuia din asociați, ea este însă calificată printr-o denumire particulară sau prin arătarea obiectului întreprinderii sale, totuși întrucât rațiunea care a determinat pe legiuitor să prevadă aceasta a fost temerea ca nu cumva, prin faptul existenței unui nume de persoană în denumirea unei societăți anonime, să se creadă de către cei din afara societății decât anonimă, în care ar exista și tovarăși cu răspundere nemărginită și solidară și întrucât această temere a legiuitorului se constată a fi neîndreptățită, întrucât, potrivit art. 104 c. com., societățile fiind obligate ca în orice act sau publicațiune ce emană dela ele să arate și felul în care este constituită; deci o societate anonimă să preceadă „denumirea” de cuvintele „Societate anonimă”. O astfel de confuziune neputând avea loc, urmează că, chiar dacă în denumirea unei societăți anonime se prevede un nume de persoană, această denumire este valabilă, scopul urmărit de legiuitor de a se evita confuziunile fiind satisfăcut.*

3. *Concentrarea acțiunilor în mâinile unui singur acționar care le-a cumpărat cu intenția să le revândă singur și să fixeze el prețul și condițiunile vânzării, iar nu ca societatea să înceteze de a mai exista, el devenind proprietarul bunurilor societății și revinderea lor imediată unei alte persoane, care le-a cumpărat, nu pentru a intra în posesiunea bunurilor societății, care să înceteze de a mai funcționa, ci ca să le transmită mai departe, ceea ce a și făcut de îndată ce a intrat în posesiunea lor, vânzându-le la diferite persoane, așa încât societatea a continuat tot timpul să funcționeze, nu are nici o influență asupra existenței societății.*

S'au ascultat d-l avocăt Gr. Conduratu din partea apelantilor și d-l avocăt S. Rosenthal din partea intimatelor.

Curtea,

Asupra apelului făcut, prin petițiunea înregistrată la No. 6.455 din 3 Mai 1930, de către Emil I. V. Socec, personal și ca procurator al lui Jean I. V. Socec, domiciliat în București șoseaua Kiseleff No. 19 în contra sentinței cu No. 1976 din 1929 *) a tribunalului Ilfov secția I-a comercială, prin care

*) A se vedea publicată în Curierul Judiciar No. 26 din 15 Iulie 1932, însoțită de nota d-lui E. Cristoforeanu,

li s'a respins, ca nefondat acțiunea intentată în contra intimitei Societatea anonimă „Socec et Co.” căreia au fost obligați să i plătească suma de cinci mii lei cheltueli de judecată.

Având în vedere actele și lucrările din dosar, cum și concluziunile orale și scrise ale părților;

Având în vedere că din toate acestea se stabilește în fapt următoarele :

În anul 1856, răposatul I. V. Socec, tatăl apelanților, înființează o întreprindere de librărie, papetărie, editură, tipografie și arte grafice sub firma individuală I. V. Socec, care în 1895 se transformă în societate în nume colectiv, răposatul I. V. Socec asociindu-și pe fiul său mai mare, apelanțul Ioan I. V. Socec, în 1897 în societate în comandită simplă, apelanții Ioan I. V. Socec și Emil I. V. Socec fiind asociați comanditați, iar cumnata lor Susana Al. Socec asociată comanditară, iar în 1905 în societate anonimă pe acțiuni sub denumirea „Societatea anonimă Socec et C-je pentru exploatarea comerțului de librărie, papetărie și a industriei artelor grafice”, pe o durată de 50 ani, cu un capital social de 1.762.000 lei împărțit în 1.762 acțiuni a 1000 lei fie care acțiune, în care apelanții Ioan I. V. Socec și Emil I. V. Socec aduc ca aport fondul comercial al Societății în comandită „Socec et Co.”, evaluat la 1.470.000 lei, atribuindu-li-se câte 735 acțiuni.

În anul 1919 Mai 7, apelanțul Ioan I. V. Socec, intrând în mâinile sale totalitatea celor 1.762 acțiuni le vinde Societății anonime „Banca Marmorosch Blank et Co” care devine astfel proprietara întregului fond de comerț al Societății anonime „Socec et Co.” pe prețul de 6.850.000 lei, specificându-se în contract că: „Aceste acțiuni constituiesc întregul fond de comerț al Societății anonime „Socec et Co” compus din numerar și efecte, mărfuri, imobile, creanțe de încasat, ateliere, sucursale, etc., evaluat la 6.850.000 lei, preț acceptat de ambele părți, cu care d-l Ioan I. V. Socec cedează Băncii Marmorosch Blank et Co. S. A. numărul de 1.762 acțiuni Socec et Co., constituind fondul de comerț al firmei Socec et Co., așa precum, se afla în momentul de față cu tot activul și pasivul său specificat mai sus în mod sumar;”

Banca Marmorosch Blanck et Co. S. A. prin cumpărarea acestor 1.762 acțiuni Socec et Co. devine proprietară a întregii averi mobiliare și imobiliare de orice natură, ce aparține Societății anonime Socec et Co., având dreptul de a continua firma „Socec et Co.” și de a se folosi de toate drepturile ce decurg din contractele Societății cu autoritățile din convențiile cu autorji pentru editare de cărți și altele; intră în toate drepturile și obligațiunile Societății anonime „Socec et Co.”, iar mai departe: „Subsemnatul Ioan I. V. Socec, mă oblig în termen de zece ani să nu constituie nici o societate cu firma „Socec et Co.” pentru comerțul și industria exercitată astăzi de societatea anonimă I. V. Socec et Co.”.

La 12 Mai 1919, în executarea convenției de mai sus, se dresază procesul verbal constatator că apelanțul Ioan I. V. Socec predă, iar Banca Marmorosch Blanck et Co. preia întregul fond de comerț al Societății anonime Socec et Co., fără a mai avea, și fără a-și mai rezerva nici un fel de pretenție de nici o natură unul contra celuilalt rezultând din această predare și primire, în afară bine înțeles, de executarea celorlalte clauze ale convenției.

În urmă, se convoacă de către Consiliul de administrație, în adunare generală ordinară, pentru ziua de Marți 10 Iunie st. n. 1919 ora 11 a. m., acționarii societății, — Banca Marmorosch Blanck et Co. odată în posesiunea acțiunilor cumpărate le a revândut la rândul său la mai multe persoane, — care se ține sub președinția apelanțului Ioan I. V. Socec și care aprobă gestiunea exercițiului precedent, dă descărcare consiliului, aprobă bilanțul, contul de profit și pierderi

și repartitia beneficiului, ia act de demisia din consiliu a apelanților, și alege alte persoane.

La 31 Mai 1925, adunarea generală extraordinară a acționarilor hotărăște sporirea capitalului social și aprobă noua redactare a statutului asociației, prin care se aduceau unele modificări, între altele, în ce privește durata societății, care se hotărăște să fie nelimitată, și i se dă o nouă redactare articolului 2, privitor la obiectul societății, al cărei câmp de activitate fusese lărgit încă dela 1913 și 1916 când, prin modificarea adusă statutelor la acele date, se hotărâse ca societatea să îmbrățișeze, în afară de operațiunile referitoare la comerțul de librărie, editură, papetărie, vânzare de ori ce alte articole, exercitare a industriei artelor grafice și operațiunile „tuturor ramurilor înrudite”, pe care le enumeră în art. 2 din statute.

La 10 Iulie 1929, prin petiția înregistrată la No. 26.822, apelanții Emil I. V. Socec și Ioan I. V. Socec, în urma unei somațiuni adresată intimitei Societatea anonimă „Socec et Co.”, a chemat pe aceasta în judecată, înaintea tribunalului Ilfov secția I-a Comercială, spre a fi obligată: 1) să șteargă compunerea denumirii sale numele patronimic Socec, care este patronimic al reclamanților, și 2) să plătească câte 50.000 lei pe zi, cu titlu de daune cominatorii, până la radierea acestui nume, acțiune care fiindu-le respinsă prin sentința cu No. 1.967 din 5 Decembrie 1929, au introdus apelul de față;

Având în vedere că apelanții Emil I. V. Socec și Ioan I. V. Socec cer admiterea apelului și în consecință, a acțiunii lor, pentru următoarele considerațiuni :

1. Numele patronimic al apelanților coprins în denumirea „Socec et Co.” potrivit legii numelui, fiind inalienabil și imprescriptibil, apelanții nu l'au putut înstrăina în mod valabil și deci Societatea intimată nu-l poate utiliza.

Chiar dacă s'ar considera ca fiind vorba de un nume comercial, cesiunea ar fi valabilă, întru cât în cesiunea numelor comerciale, se cedează nu numele patronimic ci clientela atașată de numele comercial, folosința numelui patronimic durează exact timpul necesar fixării clientelei în favoarea cesionarului și încetează odată cu trecerea clientelei la cesionar și cum în speță a trecut un interval destul de mare, — 10 ani, — în care timp clientela s'a putut fixa la cesionar, el nu se mai poate folosi de numele ce i-a fost cedat, — pe care nici până acum nu îl putea folosi decât adăugând la el vre unul din termenii: succesori, fost, sau altele asemenea, care să indice legătura dintre actualul deținător și fostul proprietar, — cu atât mai mult cu cât, chiar prin contractul de vânzare s'a fixat la 10 ani dreptul cesionarului de a se servi de numele ce i-a fost transmis, drept pe care, în cel mai defavorabil caz pentru apelanți, intimata nu l'ar putea avea de cât pentru cel mult durata societății convenită prin actul constitutiv dela 1905, care expiră la 1955, căci cel mult numai pentru acest interval de timp a fost intențiunea apelanților de a acorda numele lor întreprinderii.

2. Întrucât, potrivit art. 78 cod. com., societățile anonime nu pot să cuprindă în denumirea lor nume patronimice, urmează că nici după dispozițiunile codului de comerț, intimata nu se poate folosi de numele de „Socec” în denumirea sa, care a fost înscris în mod ilegal.

3. Chiar dacă cesiunea ar fi valabilă, după legea numelui și după codul de comerț, întru cât se constată în fapt că la 1925, cu ocazia modificării statutelor, Societatea intimată și-a schimbat obiectul întreprinderii, ea numai este în drept să folosească numele apelanților în denumirea ei, acesta fiindu-i cedat numai în vederea exercitării unui anumit fel de comerț, îndatorire dela care abătându-se, încetează dreptul ei de a mai putea utiliza numele ce i-a fost cedat odată cu întregul fond de comerț.

4. Că, în 1914, prin întrunirea în mâinile unui singur acționar a totalității acțiunilor, Societatea intimată a încetat de a mai exista, așa încât cesiunea nu a mai putut avea loc.

5. Apelantul Emil I. V. Socec, mai invocând că, întru cât dânsul nu a luat parte la facerea actului de vânzare, intervenit numai între Ioan I. V. Socec și Banca Marmorosch Blank et Co., clauzele actului acesta nu îi pot fi opozabile, și deci este în drept, încalitate de purtător al numelui de Socec, să ceară societății intime, să înceteze a se mai folosi de acest nume în denumirea sa.

In ce privește primul motiv al apelului :

Considerând, în primul rând, că nu este vorba, în speță de cumpărarea de către Societatea intimată „Socec et Co.” a numelui său comercial dela apelanți, o asemenea operațiune juridică neavând loc nici când între intimata societatea anonimă „Socec et Co.” și apelanți;

Că societatea intimată deține numele său de „Socec” în baza sentinței tribunalului care i-a dat autorizarea de a funcționa, după însăși cererea apelanților, care i-au ales acele nume și care figurează între membrii fondatorii ai săi;

Că în ce privește actul intervenit între apelantul Ioan I. V. Socec și Societatea anonimă „Banca Marmorosch Blank et Co.” la care se referă apelanții, el constată o operațiune de vânzare de acțiuni, intervenită între deținătorul tuturor acțiunilor Societății anonime „Socec” și autoarea actualilor deținători, operațiune care dacă poate duce la schimbarea persoanelor din consiliul de administrație al societății, prin deplasarea majorităților în favoarea altor persoane, nu are însă nici o influență asupra mersului și în special asupra existenței societății, o persoană juridică aparte de persoana juridică a acționarilor, care rămâne constantă și fixă în existența ei, deși persoana acționarilor se poate schimba pe fiecare zi, prin transmiterea acțiunilor dela o persoană la alta;

Că, dacă în actul de vânzare intervenit între apelantul Ioan I. V. Socec și Societatea anonimă „Banca Marmorosch Blank et Co.” se spune că, prin această cumpărare Societatea anonimă „Banca Marmorosch Blank et Co.” devine proprietara întregii averi mobilă și imobilă ce aparține Societății anonime „Socec et Co.”, aceasta nu însemnează că apelantul Ioan I. V. Socec a vândut Societății anonime „Banca Marmorosch Blank et Co.” averea mobilă și imobilă, fondul de comerț al Societății anonime „Socec et Co.” — operațiune pe care nu ar fi putut-o face acționarul nefiind titularul averii societății, o persoană juridică aparte, care singură poate dispune de avutul ei prin organele în drept, să o reprezinte — mențiunea aceasta fiind făcută întrucât văzându-se totalitatea acțiunilor, se totaliza în mâinile Societății anonime „Banca Marmorosch Blank et Co.” drepturile tuturor acționarilor în societate;

Că, chiar dacă am presupus că ne-am afla în cazul unei cesiuni al unui nume comercial, deși potrivit legii numelui, numele patronimic este incesibil și imprescritibil, totuși când un nume patronimic devine un nume comercial, prin înserarea lui în denumirea unei întreprinderi comerciale, întru cât în acest caz, el este acela care, — prin încrederea pe care titularul întreprinderii al cărui nume patronimic dă numește întreprinderea și o individualizează a inspirat-o clientelei sale — o menține această clientelă și atrage o alta nouă, el dobândește o valoare patrimonială, devine un bun incorporat, constituind elementul cel mai important pentru exercitarea întreprinderii, intră ca element de căpetenie în compunerea fondului de comerț, cu care poate fi înstrăinat și care odată intrat în patrimoniul cesionarului, rămâne în permanență acolo, făcând parte din contraechivalentul prețului

pe care acesta l'a plătit, din moment ce transmiterea lui nu a fost limitată la un anumit timp;

Că susținerea apelanților, că numele patronimic ce intră în compunerea denumirii unei întreprinderi comerciale, odată cesionat, nu poate fi folosit de cesionar de cât timpul necesar menținerii clientelei, nu este cu nimic justificată, căci, din moment ce numele comercial intră în compunerea fondului de comerț și încă ca cel mai de seamă element al lui, odată transmis cu aceasta, el nu poate eși din compunerea fondului de comerț, al cărui element mai de seamă este, și urmează să rămână acolo, menirea lui fiind, nu numai de a menține clientela, dar și de a atrage o alta nouă, căci prin menținerea ei mărirea, prin reînnoire, a clientelei sale, o întreprindere continuă să subsiste și să progreseze în acelaș timp;

Că astfel fiind, din moment ce cedentul nu a impus nici o obligațiune cesionarului, de a șterge din denumirea întreprinderii ce i-a cedat-o, numele comercial ce i l'a cedat odată cu aceasta, sau nu a limitat usajul lui la un anumit timp, cesionarul dobândindu-l fără nici o îngrădire, îl dobândește pe tot timpul cât întreprinderea va exista și încetează odată cu ea, afară de cazul când cesionarul fondului de comerț nu găsește el util să îl înlocuiască cu un altul;

Că, de altfel, în speță, din conținutul contractului se vede că, departe de a limita usajul numelui cedat la un anumit interval de timp, din contră s'a prevăzut în act că, cesionara va avea dreptul de a continua operațiunile sale sub firma „Socec et Co.” fără nici o îngrădire sau limitare în timp sau ori cum altfel;

Că în ce privește susținerea apelanților că prin actul de cesiune s'a fixat la zece ani dreptul cesionarului de a se folosi de numele ce i-a fost transmis, ea este contrazisă de stipulațiunile contractului, clauza din contract pe care apelanții se bazează pentru a trage o asemenea concluziune: „Subsemnatul Ioan I. V. Socec, mă oblig ca în termen de zece ani să nu constituie nici o societate cu firma „Socec et Co.” pentru comerțul și industria exercitată azi de Societatea anonimă I. V. Socec et Co.”, conducând tocmai la concluziunea contrară, căci prin această clauză, stipulată în favoarea cesionarei, apelantul cedent își impunea lui o restricțiune, aceea de a nu putea deschide un comerț similar sub aceeaș firmă, ceea ce ar fi dat naștere la o concurență nelegală în detrimentul cesionarei, un asemenea drept, convenindu-se să nu îl poată avea cedentul de cât după trecerea a zece ani, în care timp vadul s'ar fi consolidat în favoarea întreprinderii cedate iar apariția cu o aceeași denumire a unei întreprinderi similare, nu ar mai fi putut prejudicia vechea întreprindere, care continuând sub aceeași denumire, o confuziune între ambele întreprinderi ar fi fost mai rară și cu urmări mai puțin însemnate;

Că nici susținerea apelanților că, în intențiunea părților a fost ca cesionara să nu se poată folosi de numele cedat de cât cel mult timpul până la expirarea duratei Societății care în momentul cesiunii, era fixată la 30 ani, expirând în 1936, nu este întemeiată, căci din o clauză a contractului nu rezultă că părțile contractante au manifestat o astfel de intențiune, din contră, din faptul că acțiunile au fost vândute fără nici o restricțiune, prin libertatea ce rămânea deplină noilor acționari, rezultând că, adunarea generală a acestora, era liberă să hotărască cum va găsi ea mai util de soarta societății, aducându-i orice fel de modificări ar găsi or cale, atât în ce privește obiectul întreprinderii, cât și durata ei în timp, ceea ce au și făcut, acordându-i o durată ilimitată, aceasta fiind idealul acestor persoane juridice care, neavând o viață fiziologică ci una economică, se pot perpetua în nesfârșit.

Că astfel fiind, acest prim motiv al apelului nu este fondat.

În ce privește cel de al doilea motiv al apelului :

Considerând că, întru cât Societatea anonimă „Socec et Co.” a fost constituită în 1905, de către însăși apelanții de astăzi, cari figurau ca principali fondatori, și care au adus ca aport în societate fondul comercial al Societății în comandită „Socec et Co.” a fost constituită în 1905, de către însăși apelanții de astăzi, cari figurau ca principali fondatori, și care au adus ca aport în societate fondul comercial al Societății în comandită „Socec et Co.”, din care făcea parte și numele comercial al acesteia, pe care i l-au dat societății anonime ce o înființau, denumire admisă de tribunal prin sentința de acordarea autorizării societății anonime nou înființată de a funcționa, ei nu pot să invoace astăzi, pretinsa ilegalitate a încuviințării dată societății anonime de a avea în denumirea sa numele patronimic a doi dintre fondatori, din moment ce, cu acea ocaziune, prin faptul acordării acestei denumiri societății de către ei, au susținut contrariul și tribunalul prin sentința rămasă definitivă și adusă la cunoștința tuturilor prin toate mijloacele de publicitate, a hotărât în același sens.

Că, de altfel, chiar dacă apelanții ar avea dreptul să invoace aceasta, cererea lor nu ar putea fi admisă, nici un text de lege ne opunându-se ca, în denumirea unei societăți anonime, să figureze numele membrilor fondatori ai ei.

Considerând, într'adevăr că, deși art. 78 cod. com. prevede că societatea în comandită prin acțiuni există sub o firmă socială, iar societatea anonimă nu are firmă socială și nu poate fi determinată prin numele nici unuia din asociați, ea este însă calificată printr-o denumire particulară sau prin arătarea obiectului întreprinderii sale, totuși întru cât rațiunea care a determinat pe legiuitor să prevadă aceasta a fost temerea ca nu cumva, prin faptul existenței unui nume de persoană în denumirea unei societăți anonime să se creadă de către cei de al treilea că s'ar afla în fața unei altfel de societăți de cât anonimă, în care ar exista și tovarăși cu răspundere nemărginită și solidară și întrucât această temere a legiuitorului se constată a fi neîndreptățită, întru cât potrivit art. 104 cod. com., societățile fiind obligate ca în ori ce act sau publicațiune ce emană de la ele; să arate și felul în care este constituită, deci o societate anonimă să preceadă „denumirea” de cuvintele: „Societate anonimă”, o astfel de confuziune nu poate avea loc, urmează că, chiar dacă în denumirea unei societăți anonime se prevede un nume de persoană, această denumire este valabilă, scopul urmărit de legiuitor de a se evita confuziunile fiind satisfăcut.

Că în tot cazul, nicăeri nu arată legiuitorul că, în calificarea societății, alături de denumirea particulară sau de obiectul întreprinderii, nu ar putea figura și un nume propriu, numele unui fondator și cum nici o rațiune nu se opune la aceasta, urmează că o asemenea calificare să fie privită ca legală.

Că întru cât, în speșă, societatea intimată a fost determinată și prin obiectul întreprinderii și prin numele unora din tre membrii fondatori, care încetase de a mai fi un nume patronimic și devenise un nume comercial, ce fusese adus ca aport în societatea anonimă, odată cu întregul fond de comerț al societății în comandită, denumirea dată societății și autorizată de tribunal, — denumire menținută și prin statutele din 1925, — este cu atât mai mult legală și în afară de ori ce critică.

Că astfel fiind, nici acest de al doilea motiv al apelului nu este fondat.

În ce privește cel de al treilea motiv al apelului :

Considerând că întru cât, pe de o parte, se stabilește în fapt că încă mai înainte de 7 Mai 1919, când a avut loc vânzarea acțiunilor Societății anonime „Socec et Co.” de către

apelantul Ioan I. V. Socec, Societății anonime „Banca Marmorosch Blank et Co.” pe când, deci, Societatea era condusă de către apelanți, de către adunările generale dela 1913 și 1916, s'au modificat statutele în ce privește obiectul Societății, dându-i-se o extensiune, care nu este diferită de cea specificată în statutele societății din 1925, care nediferind, astfel, în această privință de cele din 1913 și 1916 nu poate fi vorba, în speșă, de o modificare adusă obiectului întreprinderii prin statutele din 1925, întru cât pe de alta, în statutele Societății din 1905, se prevedea facultatea pentru adunarea generală de a aduce ori ce modificări, fie în privința obiectului, fie în privința duratei, ceea ce evidențiază dreptul adunării generale a noilor acționari din 1925 de a aduce modificări societății ale cărei acțiuni le au achiziționat, și întru cât, chiar dacă obiectul actual al întreprinderii ar fi diferit de cel prevăzut în statutele din trecut, și chiar dacă în statutele dela 1905 nu s'ar fi prevăzut dreptul pentru acționari de a aduce modificări statutelor în privința obiectului și duratei, un astfel de drept nu le-ar fi putut fi de nimeni contestat, adunarea generală a acționarilor fiind în drept să hotărască tot ceea ce ea găsește util pentru bunul mers și prosperitatea Societății, din moment ce nu le a fost cu nimic îngrădit, nici acest de al treilea motiv al apelului nu este fondat.

În ce privește cel de al patrulea motiv al apelului :

Considerând că întru cât apelantul Ioan I. V. Socec a întrunit în mâinile sale acțiunile societății, cu intențiunea să le revândă singur și să fixeze el prețul și condițiunile vânzării, iar nu ca societatea să înceteze de a mai exista, el devenind proprietarul bunurilor societății, și întru cât Societatea anonimă „Banca Marmorosch Blank et Co.” le a cumpărat, nu pentru a intra în posesiunea bunurilor Societății, care să înceteze de a mai funcționa, și ca să le transmită mai departe, ceea ce a și făcut de îndată ce a intrat în posesiunea lor, vânzându-le la diferite persoane, care la rândul lor le a transmis altor acționari, așa în cât societatea a continuat tot timpul să funcționeze, având, de atunci mai multe adunări generale, prima imediat după o lună dela vânzare, la 10 Iunie 1919, fiind prezidată de însăși apelantul Ioan I. V. Socec, frații Socec având la acea dată câte opt acțiuni, cumpărate ulterior, nici acest motiv al apelului nu este fondat.

În ce privește cel de al cincilea motiv al apelului :

Considerând că întru cât apelantul Emil I. V. Socec și-a vândut acțiunile sale fără a impune vreo obligațiune cumpărătorului de a face să se schimbe denumirea societății, el nici față de acela nu poate avea vre-o pretențiune în ce privește denumirea Societății, ne cum față de societatea care, după cum s'a arătat în considerentele de mai sus, deține numele său în mod legal, în baza sentinții care i-a dat autorizarea de a funcționa, după cererea însăși acestuia și a fratelui său care, nici unul nici celălalt, nu au făcut nici o rezervă în privința denumirii Societății, când și-au vândut acțiunile lor.

Că, astfel fiind, nici acest motiv al apelului nu este fondat, iar apelul urmează să fie respins ca atare.

Având în vedere și cererea de cheltueli de judecată formulată de intimată, apreciind, le fixează la trei mii lei, sumă pe care apelanții sunt obligați a o plăti înăimatei.

Pentru aceste motive, redactate de dl Consilier Ștefan P. Mihăileanu, respinge ca neintemeiat apelul, etc.

(ss), Al. Costin, M. Possa, Ștefan P. Mihăileanu, Tr. Orleanu, V. Bordeianu.

NOTĂ. — A se consulta, în ceea ce privește valabilitatea înserării numelui unui membru fondator, în denumirea Societăților anonime, deciziunea No. 55 din 1927 a Curții de Apel București, secția I, cu nota d-lui Consilier Ștefan P. Mihăileanu.

N. R.

TRIBUNALUL ILFOV S. III civ, cor.

Audiența din 24 Septembrie 1932

Președinte D-l HARITON UDREA judecător

Regia C. F. R. cu Maria Munteanu și. a.

Intervenție forțată. Dacă se poate face în apel? Instanța de referență în apel. Admisibilitatea intervenției forțate.

1. *Intervenția forțată, admisibilă din cauză că este de un vădit interes, urmează normele procedurale ale intervenției voluntare, astfel că după cum intervenientul voluntar pentru apărarea drepturilor sale, nu poate interveni decât la prima instanță, același lucru se urmează și cu intervenientul forțat, care pentru apărarea drepturilor sale, nu poate să fie chemat decât la prima instanță.*

2. *Intervenția forțată este admisibilă și în materia referențului, existând interes, să fie admisă și în această materie și cum instanța referențului este contradictorie în apel, nu în fața primei instanțe, intervenția forțată se poate face în apel.*

Tribunalul,

Asupra chestiunii discutate în ședința din 21 Sept. c.:

Având în vedere actele din dosar și susținerile părților;

Având în vedere că Constanța Maior Tabacovici a susținut că nu putea să fie chemată forțat de către intimata Maria Munteanu în apelul făcut de Regia autonomă C. F. R., prin care acesta cere reformarea ordonanței prezidențiale, obținută de intimata Maria Munteanu; Că Constanța Tabacovici arată că intervenția forțată este inadmisibilă în materia referențului, iar dacă se spune că se poate introduce forțat o persoană și în referență, în nici un caz nu se poate introduce în instanța de apel; față de aceste susțineri, Constanța Tabacovici a cerut să fie scoasă din cauză;

Având în vedere că intimata Maria Munteanu a susținut că deținând un chioșc dela apelanta Regia C. F. R., a fost isgonită samavolnic din acel chioșc; că prin ordonanța prezidențială obținută, i s'a admis cererea făcută, de a fi reintegrată în drepturile ei; că Regia C. F. R. a făcut apel în contra ordonanței prezidențiale de reintegrare; că în instanța de apel, intimata a aflat, că Regia C. F. R. a închiriat chioșcul Constanței Tabacovici și pentru ea măsura care se ia în referență să-i fie opozabilă și Constanței Tabacovici, a cerut introducerea acesteia în cauză; că intervenția forțată fiind admisibilă, intimata a cerut respingerea incidentului ridicat;

Având în vedere și concluziile apelantei Regia Căilor Ferate, prin care cere admiterea incidentului ridicat;

Având în vedere că expunându-se susținerile părților, urmează să examinăm chestiunile discutate;

Considerând că este de un vădit interes, ca o judecată să tranșeze toate interesele, ce au legătură cu litigiul judecat; că în felul acesta se înlătură contestațiile la executare, cum se înlătură și noi acțiuni în justiție; că mijlocul, prin care se ajunge, ca cei care au un interes într'un litigiu, să fie chemați în acel litigiu, când nu sunt nici părți, nici intervenții, este acel al intervenției forțate;

Considerând că din punct de vedere procedural, intervenția forțată urmează normele intervenției voluntare; ast-

fel, după cum în această intervenție, intervenientul pentru apărarea drepturilor sale, nu poate să facă intervenție decât la prima instanță, tot astfel și în intervenția forțată, intervenientul forțat, pentru apărarea drepturilor sale nu poate să fie chemat decât în fața primei instanțe; că rațiunea, care se găsește la intervenția voluntară, de a nu se face o intervenție voluntară în apel, se găsește și la intervenția forțată, când partea interesată nu poate să fie privată de un grad de jurisdicție;

Considerând că măsura referențului nu poate să atingă persoane străine, decât acelea față de care s'a stabilit aparența dreptului; că în acest caz contestația este admisibilă din partea terțiului lezat; că deasemenea în instanța, care discută măsura referențului, cel care are interes poate să intervină, pentru a-și apăra drepturile sale; că intervenția ca și contestația sunt admisibile, fiindcă nici o dispoziție legală nu interzice aceste căi, iar interesul unei bune justiții cere ca orice drept să fie cât mai de grabă apărat; că intervenția forțată, care este admisibilă în cazul dreptului comun, își are aceiași rațiuni de a fi admisă și în instanța de referență, pentru că ceea ce se discută în această instanță să-i fie opozabil și intervenientului forțat.

Considerând că în sistemul legii noastre ordonanțele prezidențiale se dau în camera de consiliu, fără citarea părților; că procedura în această materie, numai în apel devine contradictorie; că din cauza aceasta, o intervenție voluntară se poate face în apel, pentru apărarea dreptului intervenientului, fiindcă instanța contradictorie fiind instanța de apel, nu prima instanță, celelalte părți nu s'ar putea plânge că nu s'a făcut intervenție la prima instanță; că admitându-se astfel că o intervenție voluntară se poate face în apel, în cazul acesta și o intervenție forțată se poate face în apel, fiindcă după cum s'a arătat, intervenția forțată urmează aceleleași norme procedurale, ca și intervenția voluntară;

Că stabilindu-se acestea, incidentul ridicat de Constanța Tabacovici, prin care cere să fie scoasă din cauză, pentru motivul că o intervenție forțată nu se poate face în instanța de față a judecării unui apel în referență se găsește nefondat și în consecință se respinge.

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător H. Udrea, Trib. respinge incidentul.

(ss), Hariton Udrea; St. Mihăescu.

S'a pus sub presă și va apare curând:

CODUL PROFESIONAL AL AVOCATULUI adnotat și comentat de D. Al. Lascarov Moldovanu, avocat și literat.

Cuprizând:

Comentariul complet al legii pentru organizarea corpului de avocații, regulamentul casei de pensuni, legea timbrului de pledoarii, tariful minimal și un bogat index alfabetic.

Rugăm pe d-nii abonați din provincie a nu aștepta alte invitațiuni, cari sunt costisitoare, sau sosirea în localitate a încasatorilor, și a binevoi să trimită achitarea abonamentului prin mandat poștal, direct la Administrația „CURIERUL JUDICIAR“, București, Artei 5, notând pe cotorul mandatului, pentru abonamentului datorat partidei No...

Cei-ce și-au schimbat adresele, sunt rugați a ne comunica noua D-lor adresă spre a putea primi regulat revista.